

Õnneleid Liikluskool OÜ

ÕNNELEID LIIKLUSKOOOL

B-KATEGOORIA JA B1-ALAMKATEGOORIA MOOTORSÕIDUKI JUHI ETTEVALMISTAMISE ÕPPEKAVA

KINNITAN

/digitaalselt allkirjastatud/

Toivo Õnneleid

Õnneleid Liikluskool OÜ

juhataja

27.detsember 2014

Tartu 2014

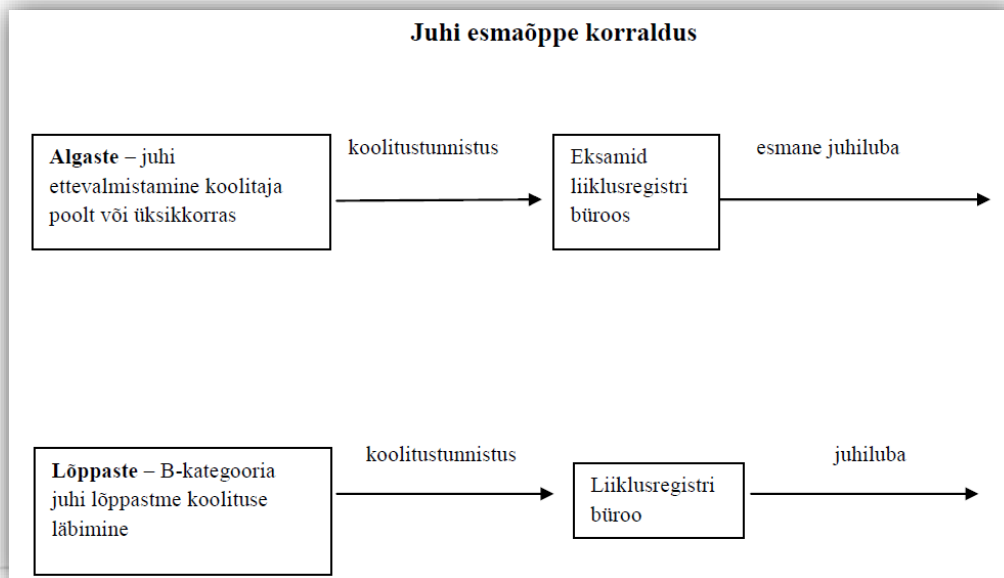
SISUKORD

1.	Koolituse korralduslikud alused	4
1.1.	Juhi esmaõppe algaste	4
1.2.	Esmaõppe algastme koolituse kestus	5
1.3.	Pimeda ajal sõiduki juhtimise koolitus.....	5
1.4.	Algastme libedasõidu koolitus	6
1.5.	Juhi koolituse lõpetamine	6
1.6.	Juhendaja kaasamine õppesõitu	6
1.7.	Algastme koolituse liiklusteooria tundide teemataabel ja tundide maht.....	7
1.8.	Algastme koolituse sõidutundide teemataabel ja tundide maht.....	8
1.9.	Lõppastme koolitus	9
2.	Õnneleid Liikluskool algastme koolituse ainekaardid.....	10
2.1.	Teooriaõppe ainekaardid	10
T 1.1.	Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest.....	10
T 1.2.	Iseseisvaks õppimiseks juhendamine.....	11
T 1.3.	Liiklus kui süsteem	12
T 1.4.	Ohutu liiklemise põhimõtted.....	13
T 1.5.	Teiste liiklejatega arvestamine	14
T 1.6.	Sõiduki turvalisus	16
T 1.7.	Inimene sõidukijuhina.....	17
T 2.1.	Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites.....	19
T 2.2.	Sõidujärjekord sõites.....	20
T 2.3.	Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis	21
T 2.4.	Sõiduki peatamine ja sõidu lõpetamine	23
T 2.5.	Käitumine liiklusõnnetuse korral	24
T 3.1.	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige	25
T 3.2.	Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil	27
T 3.3.	Keskkonda säästev auto kasutamine.....	28
T 3.4.	Sõitmine rasketes tee- ja ilmastikuoludes	29
T 3.5.	Peatamisteeakonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine	30
PT	Pimeda ajal sõiduki juhtimine.....	32

TE Liiklusteooria eksam	33
2.3. Sõiduõppe ainekaardid	35
S 1.1. Juhi tööasend ja turvavarustus	35
S 1.2. Sõiduki käsitlemine	36
S 2.1. Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel	37
S 2.2. Sõiduki juhtimine erinevates liiklussituatsioonides	38
S 2.3. Sõiduki peatamine, parkimine ja sõidu lõpetamine	39
S 2.4. Sõidu eripära asulas ja asulavälisel teel	40
S 3.1. Möödaskõit, möödumine ja ümberpõige	41
S 3.2. Sõiduki juhtimine planeeritud teekonnal	42
S 3.3. Keskkonda säästev sõiduki juhtimine	43
S 3.4. Algastme libedasõidu harjutuste sooritamine	44
PS Pimedal ajal sõiduki juhtimine	45
3. Lõppastme koolituse ainekaardid	47
3.1. Teooriaõpe	47
3.2. Sõiduõpe	48
4. Koolitaja eksamineerimis- ja hindamisjuhend	51
4.1. Teooria kursuse hindamine	51
4.2. Sõidutundide hindamine	51

1. KOOLITUSE KORRALDUSLIKUD ALUSED

Õnneleid Liikluskooli õppekava on koostatud Majandus- ja kommunikatsiooniministri määruse nr. 60 „Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise tingimused ja kord ning mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekavad“ põhjal. Õppekavas on ära toodud juhi esmaõppe ja lõppastme korraldus (Joonis 1), koolitamise struktuur ja korraldus, ainekaardid ja hindamise kriteeriumid.

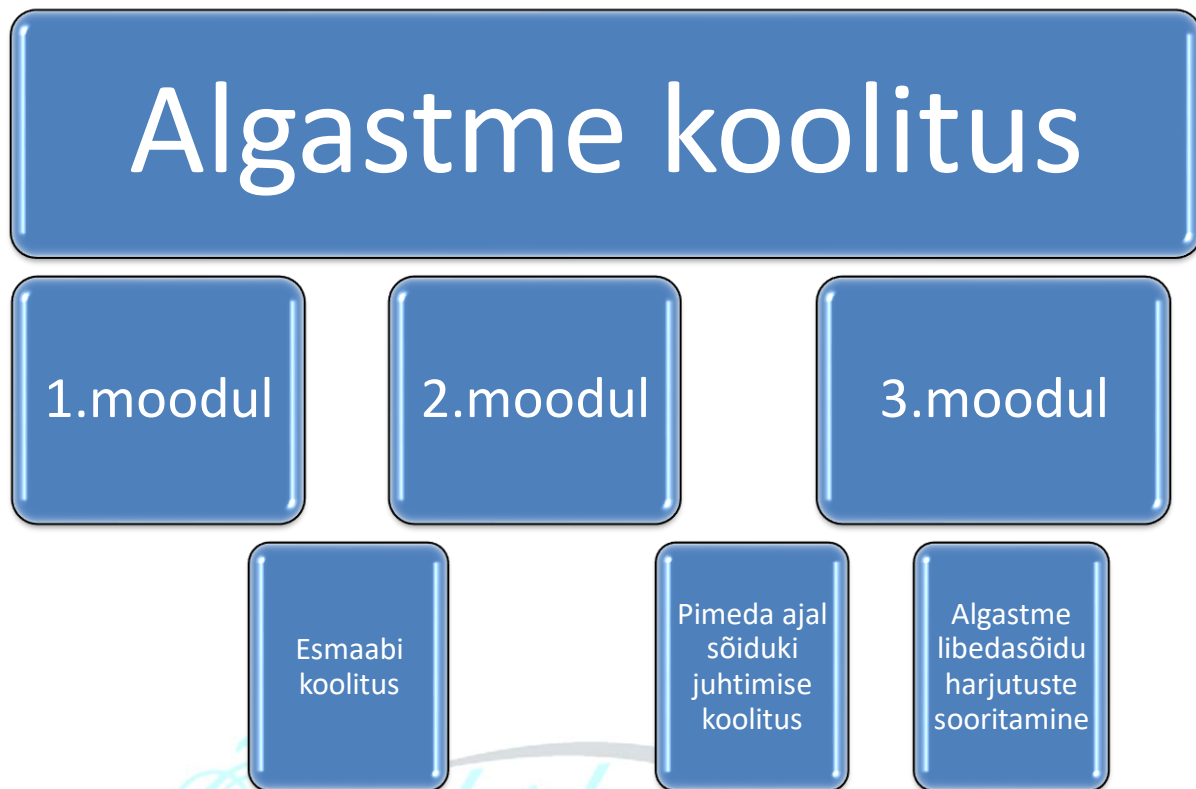
Joonis 1. Juhi esmaõppe korraldus

1.1. Juhi esmaõppe algaste

Eesmärgiks on luua õpilasele sellised oskused, et ta oleks võimeline iseseisvalt ja ohutult liiklema ning et ta oskaks juhina realistlikult oma sõiduoskust hinnata ja seda iseseisva juhina jätkuvalt edasi arendada.

Õpilase poolt omandatud teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse mitteeristavat hindamist: sooritas (+), ei sooritanud (0). Vastavad kanded tehakse klassipäevikus (võib olla elektrooniline) ja sõidukaardil.

Algastme koolitus on jagatud moodulitesse 1-3, pimedal ajal sõiduki juhtimise koolituseks (teise või kolmanda mooduli sees), libedasõidu koolituseks (libeda rajal) ja esmaabi koolituseks (Joonis 2).

Joonis 2. Algastme koolituse struktuur

1.2. Esmaõppe algastme koolituse kestus

Õppekavas esitatud õppematerjal jaguneb 29 teooriatunnile (sisaldab ka pimedal ajal sõidu koolitust ja kooli liiklusteooria eksamit) ja 23 sõidutunnile (sisaldab ka pimedal ajal sõiduki juhtimist ja algastme libedasõidu harjutuste sooritamist).

Õppekavas toodud õpiväljundite saavutamiseks teeb õpilane iseseisvat tööd vastavalt tema võimetele ja vajadustele. Osavõtt kõigist auditoorsest-, sõidu- ja praktikumitundidest on kohustuslik. Juhi koolituskursuse pikkus on vähemalt kuus nädalat. Teoriaõppe- ja õppesõidutunni pikkus on 45 minutit.

1.3. Pimedal ajal sõiduki juhtimise koolitus

Pimedal aja koolitus läbitakse juhi esmaõppe algastme koolituse 2. või 3. mooduli sees. Kui esmaõppe algaste läbiti ajal, mil pole looduslikku pimedat aega, siis tuleb pimedal aja koolitus läbida simulaatoril (Õnneleid Liikluskoooli koostööpartneri juures). Aine läbimise eeltingimuseks on, et läbitud on teoriaõppe 1. mooduli ja sõiduõppe 2. mooduli õppeained. Riiklikus õppekavas esitatud õppematerjal jaguneb 1 teooriatunnile (praktikum) ja 1 sõidutunnile. Teoriaõppe- ja õppesõidutunni pikkus on 45 minutit.

1.4. Algastme libedasõidu koolitus

Algastme libedasõidu koolitus läbitakse eraldi minikursusena kolmanda mooduli lõpus.

Eesmärgiks on luua eeldused motivatsiooni suurendamiseks juhtida sõidukit oludele vastava sõidukiiruse ja ohutu piki- ja külgvahega.

Õppekavas esitatud õppematerjal jaguneb 2 teooriatunnile (läbitakse kolmanda mooduli lõpus) ja 1 sõidutunnile. Teooriaõppe- ja õppesõidutunni pikkus on 45 minutit.

Algastme libedasõidu harjutused viiakse läbi OÜ-s Autosõit ja nende õppekava alusel vastavalt koostöölepingule.

1.5. Juhi koolituse lõpetamine

Juhi koolitus lõpeb käesolevas õppekavas toodud õpiväljundite saavutamisel. Õpiväljundite saavutamiseks püstitatud kontrolli meetodite ja hindamiskriteeriumite kirjeldus on ära toodud koolitaja eksamineerimise ja hindamise juhendis, mille leiab käesoleva dokumendi lõpust. Õpiväljundite saavutamise tõendamiseks tuleb õpilasel sooritada liiklusteooria kursuse lõpus kooli liiklusteooria eksam.

Pärast algastme koolituse, sealhulgas pimeda aja sõiduki juhtimise koolituse, libedasõidu koolituse ja esmaabi koolituse läbimist väljastab juhi koolitaja õpilasele juhi koolituskursuse tunnistuse.

1.6. Juhendaja kaasamine õppesõitu

Õpilane võib oma sõiduuskuste parandamiseks ja kogemuste hankimiseks kasutada täiendavalt juhendajat, kes omab vastavat juhendaja tunnistust. Juhendajaga sõitmist saab alustada pärast kohustuslike sõidutundide läbimist (minimaalselt 3 sõidutundi) ja sellekohast kinnitust õpilase õpingukaardil. Õpingukaart antakse juhendajale pärast konsulteerimist Õnneleid Liikluskooli õpetajaga, et saaks seada ühised eesmärgid õpilase õpetamisel. Juhendajaga läbitud sõidutunde ei arvestata kohustuslike sõidutundide hulka.

1.7. Algastme koolituse liiklusteooria tundide temataabel ja tundide maht

Nr	Teema	Läbitavad teemad	Tundide arv	Märkused
1. MOODUL			10 tundi	
1.	T 1.1.	Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest	0,5	
2.	T 1.2.	Iseseisvaks õppimiseks juhendamine	0,5	
3.	T 1.3.1.	Liiklus kui süsteem	1	
	T 1.3.2.	Liiklus kui süsteem - liikluskorraldusvahendid	0,5	
	T 1.3.3.	Liiklus kui süsteem - liikluse reguleerimine	0,5	
	T 1.3.4.	Liiklus kui süsteem - sõiduk	1	
4.	T 1.4.1.	Ohutu liiklemise põhimõtted - märguanded, pikivahe	1	
	T 1.4.2.	Ohutu liiklemise põhimõtted - sõidukiiruse valik	1	
5.	T 1.5.	Teiste liiklejatega arvestamine	1	
6.	T 1.6.1.	Sõiduki turvalisus - sõiduasend, laps sõidukis	1	
	T 1.6.2.	Sõiduki turvalisus - turvavarustus	0,5	
	T 1.6.3.	Sõiduki turvalisus - sõitjad, veosed, tehnoseisund	0,5	
7.	T 1.7.	Inimene sõidukijuhina - alkohol, õnnetuste põhjused	1	
2. MOODUL			10 tundi	
8.	T 2.1.1.	Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites - enne sõitu	1	
	T 2.1.2.	Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites	1	
9.	T 2.2.	Sõidujärjekord sõites / ristmike ületamine	2	
10.	T 2.3.	Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis	2	
11.	T 2.4.	Sõiduki peatamine ja sõidu lõpetamine	2	
12.	T 2.5.	Käitumine liiklusõnnetuse korral	2	
3. MOODUL			7 tundi	
13.	T 3.1.	Möödasõit, möödumine ja überpõige	2	
14.	T 3.2.	Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil	1	
15.	T 3.3.	Keskkonda säästev auto kasutamine	1	
16.	T 3.4.	Sõitmine rasketes tee- ja ilmastikuoludes	1	
17.	T 3.5.	Peatamistekonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine	2	
18.	PT	Pimeda ajal sõiduki juhtimine*	1 tund	Praktikum viiakse läbi 2. või 3. mooduli sees
19.	TE	Liiklusteooria eksam	1 tund	Toimub pärast liiklusteooria kursuse läbimist
Kokku algastme koolituses			29 tundi	

* Kui esmaõppe algaste koolitus läbiti ajal, mil pole pimeda aega, siis tuleb pimeda aja koolitus läbida simulaatoril.

1.8. Algastme koolituse sõidutundide teemataabel ja tundide maht

Nr	Teema	Läbitavad teemad	Tundide arv
1. MOODUL			3 kohustuslikku tundi
1.	S 1.1.	Juhi tööasend ja turvavarustus.	1
2.	S 1.2.	Sõiduki käsitsemine.	2
3.	IP 1	Sõitmine individuaalprogrammi järgi.	Määrab õpetaja vajadusel
2. MOODUL			13 kohustuslikku tundi
4.	S 2.1.	Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel.	2
5.	S 2.2.	Sõiduki juhtimine erinevates liiklussituatsioonides.	9
6.	S 2.3.	Sõiduki peatamine, parkimine ja sõidu lõpetamine.	1
7.	S 2.4.	Sõidu eripära asulas ja asulavälisel teel.	1
8.	IP 2	Sõitmine individuaalprogrammi järgi.	Määrab õpetaja vajadusel
3. MOODUL			6 kohustuslikku tundi
9.	S 3.1.	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige.	2
10.	S 3.2.	Sõiduki juhtimine planeeritud teekonnal.	1
11.	S 3.3.	Keskkonda säästev sõiduki juhtimine.	2
12.	LS	Algastme libedasõidu harjutused (liberajal).	1
13.	IP 3	Sõitmine individuaalprogrammi järgi.	Määrab õpetaja vajadusel
14.	PS	Pimeda ajal sõiduki juhtimine (suvel simulaator).	1 kohustuslik tund
15.	KS	Kontrollsõit.	Määrab õpetaja vajadusel
Kokku algastme koolituses			23 kohustuslikku tundi

- NB! Sõidutunni pikkus on 45 minutit (sissejuhatus-õppimine-kokkuvõte).
- Kõik teemad, mis on sinisel taustal, on lisaõidutunnid ja ei kuulu kohustusliku 23 sõidutunni hulka!

1.9. Lõppastme koolitus

Juhi esmaõppe lõppaste hõlmab koolitaja juures omandatud sõiduuskuse iseseisvat edasiarendamist ja enesehinnangu väljakujundamist teeliikluse tingimustes. Lõppastme eesmärk on süvendada algastmes saadud teadmisi ja oskusi ning saavutada iseseisva juhina piisav liiklemise vilumus, mis annab valmiduse juhiloa saamiseks. Juhi esmaõppe lõppaste algab pärast esmase juhiloa saamist. Juhi esmaõppe lõppastme kestus on 23 kuud.

Juhi esmaõppe lõppastme koolituse eesmärk on ohutu liiklemise ja riske vältiva sõiduuskuse, teisi liiklejaid arvestava ning säästliku ja keskkonnasõbraliku sõiduviisi süvendamine. Lõppastme koolituse peab esmaõppe lõppastme raames läbima B-kategooria mootorsõiduki esmase juhiloa omanik enne esmase juhiloa vahetust juhiloa vastu.

Lõppastme koolitus koosneb teooria- ja sõiduõppest ning selle minimaalne maht on toodud järgnevas tabelis.

Lõppastme koolitus			
Teooriaõpe		Sõiduõpe	
Keskkonda säästev, ohutu ja teisi liiklejaid arvestav mõtteviis. Käitumine libedates teoludes	3	Keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine	1
Libedasõidu riskivältimise praktikum	1	Libedasõidu riskivältimise harjutuste sooritamine	1
Kokku lõppastme koolituses	4	Kokku lõppastme koolituses	2

Lõppastme libedasõidu riskivältimise praktikum ja harjutused viiakse läbi Õnneleid Liikluskooli koostööpartneri juures, kes haldab muuks liikluseks suletud libedasõidu õppeväljakut, mille vastavuse kohta kehtestatud nõuetele on Maanteeamet väljastanud hinnangu. Koolitus toimub koostööpartneri õppekava alusel vastavalt koostöölepingule.

2. ÕNNELEID LIIKLUSKOOAL ALGASTME KOOLITUSE AINEKAARDID

Käesolevas peatükis on toodud teooria- ja sõiduõppe ainekaardid. Riiklikule õppekavale on lisatud õppimise korralduslikud alused, tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks.

2.1. Teooriaõppe ainekaardid

T 1.1.	<i>T 1.1. Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest</i>
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 1. moodulisse.
Moodul 1 maht	Vähemalt 10 kohustuslikku tundi. Tundide jaotus mooduli raames määratakse juhi õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Pole.
Aine lühikirjeldus	Antakse ülevaade juhiloa saamise tingimustest ja korrast, juhikoolituse eesmärkidest ja juhi õppekavast, õppetöö korraldusest ja õppetööd reguleerivatest dokumentidest. Seatakse koolitusele ühised eesmärgid.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused ülevaate saamiseks juhiloa saamise tingimustest ja korrast, õppetöö korraldusest, sisust ja mahust. Lua eeldused olukorrale, kus juhi ettevalmistamise riikliku õppekavaga seatud juhi koolituse eesmärgid ja õpilase juhilubade saamisega ning juhi koolitusega seotud eesmärgid langeksid võimalikult palju kokku.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab juhiloa saamise tingimusi ja korda; • teab õppetöö korraldust; • teab õppetööd reguleerivaid õigusakte ja dokumente; • on omaks võtnud juhi ettevalmistamise riikliku õppekavaga seatud juhi koolituse eesmärgid.
Õppimise korralduslikud alused, tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Loengu vormis (PowerPoint) antakse ülevaade juhiloa saamise tingimustest ja korrast, juhikoolituse eesmärkidest ja juhi õppekavast, õppetöö korraldusest ja õppetööd reguleerivatest dokumentidest. Püstitatakse õpilastele iseseisvad ülesanded. Arutelu käigus seatakse koolitusele ühised eesmärgid.
Selleks, et saavutada õpiväljundid, peab õpilane teadma, mõistma oskama:	Teab: <ul style="list-style-type: none"> • mida on tarvis teha selleks, et saada juhtimisõigus; • milliseid dokumente on tarvis juhiloa taotlemisel; • milliste õigusaktidega on reguleeritud õppetöö korraldus; Oskab: <ul style="list-style-type: none"> • kirjeldada, mida on tarvis teha, et saada juhtimisõigus; • nimetada juhi koolituse eesmäärke;

Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Hindamine toimub Õnneleid Liikluskooli eksamineerimise ja hindamise juhendi alusel. Hindamisel kasutatakse õpilaste küsitlemist.
Iseseisva töö sisu	Tutvuda järgnevate õigusaktidega: Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise tingimused ja kord ning mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekavad (https://www.riigiteataja.ee/akt/128062011039?leiaKehtiv) Mootorsõidukijuhi eksamineerimise, talle juhtimisõiguse andmise kord ja juhiloa vormid ning nõuded eksamisõidukitele (https://www.riigiteataja.ee/akt/128062011018?leiaKehtiv) Tutvuda Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonnas teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonna teemakohased materjalid. Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekavad (https://www.riigiteataja.ee/akt/128062011039?leiaKehtiv)

T 1.2.	T 1.2. Iseseisvaks õppimiseks juhendamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 1. moodulisse.
Moodul 1 maht	Vähemalt 10 kohustuslikku tundi. Tundide jaotus mooduli raames määratakse juhi õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitakse pärast tundi "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest".
Aine lühikirjeldus	Lisaks kohustuslikele teooriatundidele ja sõidutundidele on kursuse raames palju iseseisvat tööd. Aine raames täpsustatakse iseseisva töö sisu ja mahtu. Aidatakse õpilasel koostada individuaalne õppeplaani – õppetöö ajaline jaotus, iseseisev töö, õppimine juhendajaga jms. Rõhutatatakse õpilase aktiivset rolli õppetöös ja vajadust võtta vastutus oma õppimise eest.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused vastutuse võtmiseks oma õppimise eest ja aidata õpilasel koostada individuaalne õppeplaani.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • on valmis vastutama oma õppimise eest; • on koostanud individuaalse õppeplaani; • teab kuidas autokool iseseisvat õppimist toetab ja kellelt vajadusel abi saab.
Õppimise korralduslikud alused, tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Teema käsitlemist alustatakse eesmärkide püstitamisega ja õpiväljundite tutvustamisega, seejärel järgneb loeng (PowerPoint), mida toetavad erinevad videofilmid, arutelud. Pärast loengut toimub individuaalne töö õpilaste isikliku õppekava koostamisega.
Selleks, et saavutada õpiväljundid, peab õpilane teadma, mõistma oskama:	Teab: <ul style="list-style-type: none"> • et vastutus õppe edukuse eest tuleb endal võtta; • kuidas koostada individuaalset õppekava. Oskab: <ul style="list-style-type: none"> • koostada individuaalset õppekava; • kasutada autokooli E-õppekeskkonda;

	<ul style="list-style-type: none"> • pöörduda abivajadusel õige inimese poole.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Hindamine toimub Õnneleid Liikluskooli eksamineerimise ja hindamise juhendi alusel. Hindamisel kasutatakse õpilaste küsitlemist.
Iseseisva töö sisu	Õpilane koostab individuaalse õppeplaani. Tutvuda Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonnas teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonna teemakohased materjalid.

T 1.3.	T 1.3. Liiklus kui süsteem
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 1. moodulisse.
Moodul 1 maht	Vähemalt 10 kohustuslikku tundi. Kohustuslike tundide jaotus mooduli raames määratakse autokooli aineprogrammis.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe moodul 1 ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ning "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine"
Aine lühikirjeldus	Liiklus koosneb mitmest osast – tee, liikleja, sõiduk, seadusandlus – moodustades süsteemi. Süsteemi erinevad osad on vastasmõjus – muutused ühes kutsuvad esile ka muutused teistes. Antakse ülevaade olulisemast süsteemi erinevate osade kohta – terminind, liiklusalane seadusandlus, sõiduk, liikluskorraldusvahendid jms.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused mõistmaks liiklust kui süsteemi.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab liiklussüsteemi erinevate osadega seotud terminoloogiat; • teab liikluskorraldusega seotud põhimõtteid; • mõistab liiklust kui süsteemi ja enda rolli selle süsteemi osana; • teab liikluse positiivset ja negatiivset mõju inimese elule ja tervisele.
Õppimise korralduslikud alused, tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Teema käsitlemist alustatakse eesmärkide püstitamisega ja õpiväljundite tutvustamisega, seejärel järgneb loeng (PowerPoint), mida toetavad erinevad videofilmid, arutelud ja rühmatööd. Tagasiside kontrolltestile.
Selleks, et saavutada õpiväljundid, peab õpilane teadma, mõistma oskama:	<p>Teab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liikluskorraldusvahendite olulisust liiklussüsteemis; • liiklusalast seadusandlust; • liiklusalaseid õigusakte; • liikluskorraldusvahendid on korrapärane süsteem ning sellest tulenevalt oskab ta neid otsida; • kuidas sõitu riski vältimise eesmärgil planeerida; • erinevate liiklejagruppide eripärasusi ja oskab nendega arvestada; • mis on süsteemi osad ja nende vastasmõju. <p>Oskab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • iseseisvalt ja ohutult liigelda; • juhina realistlikult oma sõiduuskust hinnata ja süsteemis toime tulla;

	<ul style="list-style-type: none"> oskab käituda vastavalt muutunud oludele.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Hindamine toimub Õnneleid Liikluskooli eksamineerimise ja hindamise juhendi alusel. Hindamisel kasutatakse kontrolltesti, mis sisaldab 30 teemakohast küsimust.
Iseseisva töö sisu	Lugeda läbi liiklusseaduse teemaga seotud osa (https://www.riigiteataja.ee/akt/117032011021?leiaKehtiv#). Ära õppida liiklusmärkide ja teekattemärgistuse tähendused. Lahendada teemakohaseid liiklusteste. Tutvuda Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonnas teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonna teemakohased materjalid. Liiklusseaduse 1.peatükk 3. jagu.

T 1.4.	<i>T 1.4. Ohutu liiklemise põhimõtted</i>
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 1. moodulisse.
Moodul 1 maht	Vähemalt 10 kohustuslikku tundi. Tundide jaotus mooduli raames määratakse juhi õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ja "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".
Aine lühikirjeldus	Võimalikke ettetulevaid liiklusolukordi on väga palju ja neid ükshaaval selgeks õppida ei ole võimalik. Aine raames analüüsitakse tüüpilisemaid liiklusolukordi ja arutletakse, millised on juhi võimalused tagada ohutus nendes olukordades. Sõnastatakse ühiselt ohutu liiklemise põhimõtted. Omandatakse piki- ja külgsuuna ning sõidukiiruse valikuga ja märguannete kasutamisega seotud reeglid.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused isiklike ohutu liiklemise põhimõtete väljatöötamiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> mõistab, et peamised ohutu liiklemise põhimõtted on õigete tähelepanekute tegemine, oludele vastava sõidukiiruse valik, õigeaegsed ja piisavad märguanded, ohutu piki- ja külgsuuna hoidmine, liiklusreeglitest kinnipidamine ja teiste liiklejatega arvestamine; teab piki- ja külgsuuna ning sõidukiiruse valikuga seotud reegleid; teab märguandeid ja nende kasutamisega seotud reegleid; on välja töötanud isiklikud ohutu liiklemise põhimõtted.
Õppimise korralduslikud alused, tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Teema käsitlemist alustatakse eesmärkide püstitamisega ja õpiväljundite tutvustamisega, seejärel järgneb loeng (PowerPoint), mida toetavad erinevad videofilmid, arutelud ja rühmatööd.
Selleks, et saavutada õpiväljundid, peab	Teab: <ul style="list-style-type: none"> kuidas teha tähelepanekuid liikluses, et vältida ohte; kuidas kiiruse valik mõjutab liiklusohutust; kuidas kasutada märguandeid;

õpilane teadma, mõistma oskama:	<ul style="list-style-type: none"> • millised on ohutud piki- ja külgvahed; • miks on vajalik liiklusreeglitest kinni pidada. • millal peab kasutama suunatulesid, ohutulesid, ohukolmnurka; • millal võib tulesid vilgutada, helisignaali anda; • millised on kiiruse üldised piirangud õuealal, asulas, väljaspool aasulat; • kuidas vastavalt piki- ja külgvahele kiirust valida; • kuidas vastavalt kiirusele piki- ja külgvahet hoida; <p>Oskab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teha tähelepanekuid ümbritsevast liikluskeskkonnast; • siduda oma sõiduki liikumiskiiruse vastavalt oludele; • kasutada juhi märguandeid ohutuse tagamiseks; • oskab valida ohutut piki- ja külgvahet; • kasutada “2 ja 3 sekundi” meetodit pikuvahe määramisel.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Hindamine toimub Õnneleid Liikluskooli eksamineerimise ja hindamise juhendi alusel. Hindamismeetodina kasutatakse õpilaste küsitlemist.
Iseseisva töö sisu	Lugeda läbi liiklusseaduse teemaga seotud osa (https://www.riigiteataja.ee/akt/117032011021?leiaKehtiv#). Välja töötada isiklikud ohutu liiklemise põhimõtted. Tutvuda Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonnas teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonna teemakohased materjalid.

T 1.5.	<i>T 1.5. Teiste liiklejatega arvestamine</i>
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 1. moodulisse.
Moodul 1 maht	Vähemalt 10 kohustuslikku tundi. Tundide jaotus mooduli raames määratakse juhi õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud ained ”Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest” ja ”Iseseisvaks õppimiseks juhendamine”.
Aine lühikirjeldus	Liiklejate käitumises on vanusest, kogemusest, kasutatavast sõidukist jms tulenevaid erisusi. Neid erisusi teades oskab juht teiste liiklejatega paremini arvestada. Ühe liikleja poolt tehtud viga ei vii vältimatult õnnetuseni kui teine pool teab mida ette võtta õnnetuse ärahoidmiseks. Arutletakse selle üle, milliseid liiklejate rühmi on, millised on nende käitumise eripärad ja kuidas iga liikleja saab neid eripärasid teades ohutuse tagada.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused teiste liiklejatega arevestava käitumise kujunemiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab, et liikluses osaleb erinevaid liiklejate rühmi; • teab erinevate liiklejate rühmade käitumise eripärasid; • teab erinevate liiklejarühmade ja sõidukiliikidega (nt vähem kaitstud liiklejate, suurte sõidukite, eritalituse sõidukite jt) seotud ohtu suurendavaid tegureid;

	<ul style="list-style-type: none"> • omab valmidust liikluses ohutuse tagamiseks arvestama eripäradega, mis on seotud erinevate liiklejarühmade ja sõidukiliikidega; • mõistab teiste liiklejate ja sõitjate arvestamise tähtsust; • on motiveeritud arvestama teiste liiklejate ja sõitjatega, eelkõige vähem kaitstud liiklejate ja tagama oma käitumisega nende ohutuse.
Õppimise korralduslikud alused, tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Teema käsitlemist alustatakse eesmärkide püstitamisega ja õpiväljundite tutvustamisega, seejärel järgneb loeng (PowerPoint), mida toetavad erinevad videofilmid, arutelud ja rühmatööd.
Selleks, et saavutada õpiväljundid, peab õpilane teadma, mõistma oskama:	<p>Teab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • millised liiklejarühmad esinevad liikluses: <ul style="list-style-type: none"> ○ jalakäijad, kes omakorda jagunevad: lapsed, täiskasvanud, vanurid ○ sõidukid, mis omakorda jagunevad: kahe- ja neljarattalised, nelja- ja enamarattalised sõidukid; • mõistab, et vähemkaitstud liiklejad (jalakäijad ja jalgratturid, mopeedijuhid, mootorratturid) on liikluses rohkem ohustatud kui teised liiklejad; • et võib mitte märgata vähemkaitstud liiklejaid eriti jalakäijaid aga ka jalgrattureid ning mopeede ja mootorrattaid, kuna nad on väiksed ja võivad jääda teiste liiklejate, autode, puude, põõsaste jne. varju; • mõistab, et vähemkaitstud liiklejad saavad autoga kokkupõrkes alati rohkem viga; • kuidas käituda liikluses lai- ja pikkveose puhul, mida tuleb arvestada sellise sõidukiga koos liigeldes; • kus ja kuidas on lubatud liikuda hooldussõidukitel; • mõistab, et alarmsõidukil on sisselülitatud helisignaali ja/või töötavate vilkurite puhul kiire, alarmsõiduk võib läheneda oluliselt suurema kiirusega kui antud hetkel lubatud on ning teab juhi kohustusi kohtumisel eritalituse sõidukiga; • millal tuleb ühissõidukile teed anda tema peatusest väljumisel ning millal on trammil eesõigus. <p>Oskab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • eristada erinevaid liiklejate rühmasid liikluses; • olla eriti tähelepanelik ja ettevaatlik, kui näeb lapsi ja vanureid teel liikumas ning oskab arvestada vähemkaitstud liiklejatega; • aru saada eritalituse sõidukite vajadusest liikuda lubatud suurimast sõidukiirusest oluliselt suurema kiirusega, tagades teiste liiklejate ohutuse; • aru saada lai- ja pikk veose pöörderaadiusest ning hoiduda ohtlikest olukordadest;

	<ul style="list-style-type: none"> märgata ja teed anda ühisõidukile ning oskab arvestada trammi eesõigusega.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Hindamine toimub Õnneleid Liikluskooli eksamineerimise ja hindamise juhendi alusel. Hindamismeetodina kasutatakse õpilaste küsitlemist.
Iseseisva töö sisu	Tutvuda Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonnas teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonna teemakohased materjalid.

T 1.6.	<i>T 1.6. Sõiduki turvalisus</i>
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 1. moodulisse.
Moodul 1 maht	Vähemalt 10 kohustuslikku tundi. Tundide jaotus mooduli raames määratakse juhi õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ja "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".
Aine lühikirjeldus	Autotööstus areneb väga kiiresti. Sõidukite tootjad pööravad järjest suuremat rõhku sõidukite turvalisusele. Tehnikasaavutusi saavad juht ja sõitjad enda ohutuse suurendamiseks kasutada teades sõidukis oleva turvavarustuse tööpõhimõtet ning kuidas turvavarustust õigesti kasutada. Kõige parem on turvavarustuse õige kasutamise vajadust selgitada külastades turvahalli.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused turvavarustuse õigeks kasutamiseks vajalike teadmiste ja oskuste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks kasutada turvavarustust.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> mõistab auto kasutaja juhendiga tutvumise olulisust; teab peamisi tänapäeva sõidukites kasutuses olevaid aktiivse ja passiivse turvalisuse elemente ja nende tööpõhimõtet (turvavöö kinnitamine ja istumisasendi reguleerimine, kaassõitja turvavarustuse kinnitamine, pagasi õige paigutus ja kinnitamine); teab turvavarustuse vale kasutamisega või mittekasutamisega seotud ohte ja on enam motiveeritud turvavarustust kasutama; teab nõudeid sõitjate ja veoste veole ja turvavarustuse kasutamisele; teab sõidukist väljumisel ja sellesse sisenemisel vajalikke ettevaatusabinõusid; teab nõudeid kasutatava mootorsõiduki tehnoseisundile; teab keskkonnaga seonduvaid nõudeid sõiduki kasutamisel; teab kasutatava sõiduki lisa- ja mugavusseadmete mõju liiklusohutusele ja sõiduki juhitavusele.
Õppimise korralduslikud alused, tegevused ja meetodid	Teema käsitlemist alustatakse eesmärkide püstitamisega ja õpiväljundite tutvustamisega, seejärel järgneb loeng (PowerPoint), mida toetavad erinevad videofilmid, arutelud ja rühmatööd.

õpiväljundite saavutamiseks	
Selleks, et saavutada õpiväljundid, peab õpilane teadma, mõistma oskama:	<p>Teab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • auto kasutusjuhendiga tutvumise olulisust; • peamisi tänapäeva sõidukites kasutuses olevaid aktiivse ja passiivse turvalisuse elemente ja nende ülesannet (turvavöö kinnitamine ja istumisasendi reguleerimine, kaassõitja turvavarustuse kinnitamine, pagasi õige paigutus ja kinnitamine); • turvavarustuse vale kasutamisega või mittekasutamisega seotud ohte; • nõudeid sõitjate ja veoste veole ja turvavarustuse kasutamisele; • sõidukist väljumisel ja sellesse sisenemisel vajalikke ettevaatusabinõusid; • nõudeid kasutatava mootorsõiduki tehnoseisundile; • keskkonnaga seonduvaid nõudeid sõiduki kasutamisel; • kasutatava sõiduki lisa- ja mugavusseadmete mõju liiklusohutusele ja sõiduki juhitavusele. <p>Oskab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kasutada sõiduki turvavarustust, sealhulgas õigesti paigutada ja reguleerida turvavööd ja peatuge; • kasutada õigesti laste turvavarustust; • kasutaja juhendist leida olulise info; • kasutada antud sõiduki lisa- ja mugavusseadmeid; • juhtida kaassõitjate tähelepanu turvavarustuse õigele kasutamisele; • selgitada turvavarustuse vale kasutamisega või mittekasutamisega seotud ohte.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Hindamine toimub Õnneleid Liikluskooli eksamineerimise ja hindamise juhendi alusel. Hindamismeetodina kasutatakse õpilaste küsitlemist.
Iseseisva töö sisu	Lugeda läbi liiklusseaduse teemaga seotud osa (https://www.riigiteataja.ee/akt/117032011021?leiaKehtiv#). Tutvuda vähemalt ühe sõiduki kasutusjuhendiga leidmaks juhiseid antud sõiduki turvavarustuse kasutamiseks. Tutvuda Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonnas teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonna teemakohased materjalid. Sõiduki kasutusjuhend.

T 1.7.	T 1.7. Inimene sõidukijuhina
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 1. moodulisse.
Moodul 1 maht	Vähemalt 10 kohustuslikku tundi. Tundide jaotus mooduli raames määratakse juhi õppekavas.

Aine läbimise eeltingimused	Läbitud ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ja "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".
Aine lühikirjeldus	Inimestena oleme erinevad. Erinevused võivad olla tingitud kaasasündinud teguritest (sugu, isiksuse omadused, impulsiivsus, kognitiivsed funktsioonid), elu jooksul välja kujunevatest teguritest (vanus, kogemused, hoiakud, väärtused, motiivid, iseloom jms) ning kiiresti muutuvatest asjaoludest (väsimus, tervislik seisund, emotsioonid, joove jms). Arutletakse selle üle, kuidas nendest teguritest tulenevat negatiivset mõju juhi käitumisele saab vältida.
Aine üldeesmärgid	Luaa eeldused mõistmaks erineva liikluskäitumise põhjuseid, saada teadlikuks enda isikuga seotud liikluskäitumist mõjutavatest tugevatest ja nõrkadest külgedest. Luaa eeldused strateegiate väljatöötamiseks neid kahjulikke mõjusid vähendada.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab inimeste erineva liikluskäitumise põhjuseid; • teab kuidas sõidu motiivid, sõiduteekonna ja aja planeerimine, sotsiaalne surve, juhi seisund ja teadlikus enda juhtimisvõimest (sealhulgas liigne enesekindlus, oma võimekuse tõestamise soov) mõjutavad juhi käitumist; • teab enda isiksuseomadustest, hoiakutest ja elustiilist tulenevaid võimalikke riske liikluskäitumisele; • on enda jaoks välja töötanud strateegiad isiksusega ja tervisliku seisundiga seotud liikluskäitumist mõjutavatest asjaoludest tulenevate kahjulike mõjude vältimiseks; • on rohkem motiveeritud väärtustama ohutust ja keskkonna säästlikkust, elu üldistes eesmärkides ja käitumises.
Õppimise korralduslikud alused, tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Teema käsitlemist alustatakse eesmärkide püstitamisega ja õpiväljundite tutvustamisega, seejärel järgneb loeng (PowerPoint), mida toetavad erinevad videofilmid, arutelud ja rühmatööd. Tagasiside testide lahendamisele.
Selleks, et saavutada õpiväljundid, peab õpilane teadma, mõistma oskama:	<p>Teab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • enda nõrku ja tugevaid külgi liiklejana; • sõidu eesmärgi, marsruudi valiku, sotsiaalse pinget jms mõju juhi käitumisele; • sõiduviisi valiku, juhi seisundi, sotsiaalse pinget jms mõju keskkonnasäästlikule sõidustiilile; • juhi psüühilise, vaimse ja tervisliku seisundi, sotsiaalse pinget, sõidu eesmärgi jms seotud ohte. <p>Oskab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • eristada erinevaid isikuomadusi, mis mõjutavad sõidukijuhi toimetulekut liikluses; • ära tunda milline inimitüüp on tema ise; • mõista, miks inimesed käituvad liikluses just nii, nagu nad käituvad.

Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Hindamine toimub Õnneleid Liikluskooli eksamineerimise ja hindamise juhendi alusel. Hindamismeetodina kasutatakse õpilaste küsitlemist.
Iseseisva töö sisu	Lahendada teemakohaseid liiklusteste. Tutvuda Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonnas teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonna teemakohased materjalid.
Hindamismeetodid ja – kriteeriumid mooduli lõpus	Mooduli viimase aine lõpus tuleb õpilasel sooritada vahetest. Testi küsimustik puudutab antud moodulis läbitud aineid. Test sisaldab 30 küsimust, õigete vastuste protsent vähemalt 90%.

T 2.1.	<i>T 2.1. Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites</i>
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 2. moodulisse.
Moodul 2 maht	Vähemalt 10 kohustuslikku tundi. Tundide jaotus mooduli raames määratakse juhi õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. moodul.
Aine lühikirjeldus	Üheks ohutu liiklemise eelduseks on valida teel otse sõites ja manöövri sooritamisel õige asukoht. Omandatakse sõidu alustamise ja sõiduki asukoha valikuga seonduvad reeglid. Arutletakse, kuidas tagada sõidu alustamisel ohutus, milliseid ettevalmistusi tuleb sõiduks teha, millised on tee erinevad osad ja nende otstarbed; mille järgi ära tunda eraldi rada ühissõidukile, kergliiklejatele jms; kui sõiduradasid on mitu, siis milline rada valida; kuidas saab juht õige paiknemisega teel riske vältida. Analüüsitakse sõiduki asukohaga sõites seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Luaa eeldused sõitmisel õige asukoha valikuks vajalike teadmiste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks sõidu planeerimisega riske vältida ning keskkonda säästa.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab kuidas sõitu ohutult alustada; • teab tee erinevaid osi ja nende otstarvet; • teab sõiduki asukoha valikuga seotud reegleid; • teab kuidas valida asukohta teel riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil; • on rohkem motiveeritud oma sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima.
Õppimise korralduslikud alused, tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Teema käsitlemist alustatakse eesmärkide püstitamisega ja õpiväljundite tutvustamisega, seejärel järgneb loeng (PowerPoint), mida toetavad erinevad videofilmid, arutelud ja rühmatööd.
Selleks, et saavutada õpiväljundid, peab õpilane	Teab: <ul style="list-style-type: none"> • milliseid ettevalmistusi tuleb teha enne väljasõitu; • millised dokumendid peavad kaasas olema; • oskab hinnata enda tervislikku seisundit;

teadma, mõistma oskama:	<ul style="list-style-type: none"> • mida teha selleks, et sõitu ohutult alustada – märguanne, ülevaade, ohutus; • kuidas kasutada tee erinevaid osi; • kuidas tekitada oma sõiduki ümber ohutusruumi; • kuidas sõiduk peab paiknema teel – asulas ja väljaspool asulat; • kuidas sooritada manöövreid, liikuda ringteel, pöörata tagasi; • kuidas kasutada jääteed ohutult ja riske vältivalt; • liiklusõnnetuste põhjusi ja tagajärgi, kui eirata norme sõidu alustamisel ja paiknemisel teel. <p>Oskab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sõitu alustada ohutult – ülevaade, märguanne, ülevaade, ohutus; • kasutada tee erinevaid osi; • valida õige asukoha teel – asulas, väljaspool asulat, kiirteel; • ohutult sooritada manöövreid, liikuda ringteel, pöörata tagasi nii asulas kui asulavälisel teel; • kasutada jääteed ohutult ja riske vältivalt; • valida asukohta teel riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil; • motiveeritult planeerida sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil; • hoiduda liiklusõnnetusse sattumast juhul kui järgib kehtestatud norme ja liikleb ohutult ning keskkonnasäästlikult.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Hindamine toimub Õnneleid Liikluskooli eksamineerimise ja hindamise juhendi alusel. Hindamise meetodina kasutatakse õpilaste küsitlemist.
Iseseisva töö sisu	Lugeda läbi liiklusseaduse temaga seotud osa (https://www.riigiteataja.ee/akt/117032011021?leiaKehtiv#). Lahendada temakohaseid liiklusteste. Tutvuda Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonnas temakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonna temakohased materjalid.

T 2.2.	T 2.2. Sõidujärjekord sõites
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 2. moodulisse.
Moodul 2 maht	Vähemalt 10 kohustuslikku tundi. Tundide jaotus mooduli raames määratakse juhi õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. moodul.
Aine lühikirjeldus	Üheks ohutu liiklemise eelduseks on õige sõidujärjekorra määramine teede lõikumisalade ja teega külgnevate alade ületamisel. Omandatakse teede ristumis- ja lõikumisaladel ning raudteeülesõidukohtadel ja õuelade, parklate, jalgrattateede, teega külgnevate alade, raudtee, trammitee jms ületamisel sõidujärjekorra määramisega seotud reeglid. Analüüsitakse teede ristumis- ja lõikumisaladel ja teega külgnevate aladel ning raudteeülesõidukohtadel sõiduga seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida.

Aine üldeesmärgid	Luu eeldused ristmike ja teega külgnevate alade ületamisel õige sõidujärjekorra määramiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks ristmikel sõites võimalikke ohte vältida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab rakendada probleemülesannete lahendamisel teede ristumis- ja lõikumisaladel ja teega külgnevate aladel ning raudteeülesõidukohtadel sõidujärjekorra määramisega seotud liiklusreegleid; • omab ülevaadet teede lõikumisalade ning raudteeülesõidukoha ületamisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest; • on rohkem motiveeritud teede lõikumisalade ja teega külgnevate alade ning raudteeülesõidukoha ületamisega seotud võimalikke ohte vältima.
Õppimise korralduslikud alused, tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Teema käsitlemist alustatakse eesmärkide püstitamisega ja õpiväljundite tutvustamisega, seejärel järgneb loeng (PowerPoint), mida toetavad erinevad videofilmid, arutelud ja rühmatööd. Tagasiside probleemülesannete lahendamisele.
Selleks, et saavutada õpiväljundid, peab õpilane teadma, mõistma oskama:	Teab: <ul style="list-style-type: none"> • teemaga seotud mõisteid; • teemaga seotud liiklusreegleid; • sõidujärjekorra määramise üldiseid printsiipe: <ul style="list-style-type: none"> ○ reguleerija, ○ valgusfoor, ○ eesõigusmärgid, ○ paremakäereegel. Oskab: <ul style="list-style-type: none"> • määrata sõidujärjekorda teede ristumis- ja lõikumisaladel ja teega külgnevate aladel ning raudteeülesõidukohtadel; • vältida liiklusohutikke olukordi ja liiklusõnnetusi teede ristumis- ja lõikumisaladel ja teega külgnevate aladel ning raudteeülesõidukohtadel.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Hindamine toimub Õnneleid Liikluskooli eksamineerimise ja hindamise juhendi alusel. Hindamismeetodina kasutatakse probleemülesannete lahendamist ja õpilaste küsitlemist.
Iseseisva töö sisu	Lugeda läbi liiklusseaduse teemaga seotud osa (https://www.riigiteataja.ee/akt/117032011021?leiaKehtiv#). Lahendada teemakohaseid liiklusteste. Tutvuda Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonnas teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonna teemakohased materjalid.
T 2.3.	T 2.3. Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 2. moodulisse.

Moodul 2 maht	Vähemalt 10 kohustuslikku tundi. Tundide jaotus mooduli raames määratakse juhi õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. moodul.
Aine lühikirjeldus	Omandatakse asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seonduvad reeglid. Asulavälisel teel ja kiirteel sõiduki juhtimine erineb asulas sõidust peamiselt sõidukiiruse poolest. Suurema sõidukiirusega kaasneb oht õnnetuse korral rohkem vigade saada; midagi olulist võib tähele panemata jääda; kui ohtu märgatakse, siis on vähem aega õige otsuse vastuvõtmiseks ja tegutsemiseks. Lubatud sõidukiirust ületatakse siin ka rohkem - sõit tundub ohutum, sõidukiiruse hüpnos jms. Kuid ka väljaspool asulat ja kiirteel saab ohutult sõita – valides oludele vastava sõidukiiruse ja hoides enda ümber tegutsemiseks piisavalt ruumi. Analüüsitakse asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas oleks saanud neid ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimiseks ja ohtude vältimiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Luua eeldused motivatsiooni suurenemiseks järgida ka asulavälisel teel ja kiirteel sõites sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoida ohutut piki- ja külgvahet.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud reegleid; • teab sõiduki juhtimise eripära asulavälisel teel ja kiirteel võrreldes sõiduki juhtimisega asulas; • omab ülevaadet asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest; • on rohkem motiveeritud järgima asulavälisel teel ja kiirteel sõidukit juhtides sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoidma ohutut piki- ja külgvahet.
Õppimise korralduslikud alused, tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Teema käsitlemist alustatakse eesmärkide püstitamisega ja õpiväljundite tutvustamisega, seejärel järgneb loeng (PowerPoint), mida toetavad erinevad videofilmid, arutelud ja rühmatööd.
Selleks, et saavutada õpiväljundid, peab õpilane teadma, mõistma oskama:	Teab: <ul style="list-style-type: none"> • millised liiklusreeglid kehtivad asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis; • kuidas muutub sõiduki sõidudünaamika kiiruse kasvades; • et erinevatel riikidel on kiirusepiirangud asulavälisel teel ning kiirteel erinevad; • miks paljud juhid ületavad asulavälisel teel ja kiirteel kiirust; • millised riskid kaasnevad sõidul asulavälisel teel kiirteel ja tunnelis; • millised võivad olla liiklusõnnetuse tagajärjed asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis. Oskab:

	<ul style="list-style-type: none"> • valida ohutut sõidukiirust asulavälisel teel ja kiirteel; • hoida vastavalt kiirusele ohutut piki- ja külgvahet; • ette näha ohte asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis; • vältida riske asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Hindamine toimub Õnneleid Liikluskooli eksamineerimise ja hindamise juhendi alusel. Hindamismeetodina kasutatakse õpilaste küsitlemist.
Iseseisva töö sisu	Lugeda läbi liiklusseaduse teemaga seotud osa (https://www.riigiteataja.ee/akt/117032011021?leiaKehtiv#). Lahendada teemakohaseid liiklusteste. Tutvuda Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonnas teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonna teemakohased materjalid.

T 2.4.	<i>T 2.4. Sõiduki peatamine ja sõidu lõpetamine</i>
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 2. moodulisse.
Moodul 2 maht	Vähemalt 10 kohustuslikku tundi. Tundide jaotus mooduli raames määratakse juhi õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. moodul.
Aine lühikirjeldus	Peatumine ja parkimine ning hädapeatamine peavad toimuma selliselt, et muud liiklust ei takistata. Omandatakse peatumise ja parkimise ning hädapeatumisega seotud reeglid. Lahendatakse peatumise ja parkimisega ning hädapeatamisega seotud probleemülesandeid. Analüüsitakse peatumise ja parkimise ning hädapeatamisega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused peatumiseks ja parkimiseks ning hädapeatamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ning motivatsiooni suurendamiseks peatumise ja parkimisega ning hädapeatamisega seotud reeglite järgimiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab ja oskab probleemülesandeid lahendades kasutada parkimise ja peatumisega ning hädapeatamisega seotud liiklusreegleid; • teab kuidas parklas ja parkimismajas ohutult ja teisi liiklejaid arvestavalt käituda; • on rohkem motiveeritud peatumise ja parkimisega ning hädapeatamisega seotud reegleid järgima. • teab kuidas väljaspool asulat peatuda ja parkida.
Õppimise korralduslikud alused, tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Teema käsitlemist alustatakse eesmärkide püstitamisega ja õpiväljundite tutvustamisega, seejärel järgneb loeng (PowerPoint), mida toetavad erinevad videofilmid, arutelud ja rühmatööd.

Selleks, et saavutada õpiväljundid, peab õpilane teadma, mõistma oskama:	<p>Teab:</p> <ul style="list-style-type: none"> kuidas sõidukit ohutult ja teisi arvestavalt peatuda, parkida ja hädapeatada asulas ja väljaspool asulat; liiklusseadusega sätestatud piiranguid peatumisel ja parkimisel ja on enam motiveeritud reegleid täitma; et peatudes või parkides kauem kui 2 minutit tuleb auto mootor välja lülitada, et vältida liigset keskkonna saastumist. <p>Oskab:</p> <ul style="list-style-type: none"> arvestada liiklusseadusega sätestatud piiranguid peatumisel ja parkimisel; sõidukit ohutult peatada, parkida ja hädapeatada asulas ja väljaspool asulat (kiirteel, tunnelis, pimedal ajal); tõkestada sõiduki omavolilist liikuma hakkamist peatudes ja parkides; käituda, kui on antud korraldus peatumiseks (politsei märguanded); leida sobilikku kohta peatumiseks või parkimiseks; kasutada peatumisel, parkimisel ja hädapeatamisel õigeid sõiduki tulesid ja tagada ohutuse sõidukist väljumisel (ohutusvest).
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Hindamine toimub Õnneleid Liikluskooli eksamineerimise ja hindamise juhendi alusel. Hindamismeetodina kasutatakse õpilaste küsitlemist.
Iseseisva töö sisu	Lugeda läbi liiklusseaduse teemaga seotud osa (https://www.riigiteataja.ee/akt/117032011021?leiaKehtiv#). Lahendada teemakohaseid liikluste. Tutvuda Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonnas teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonna teemakohased materjalid.

T 2.5.	<i>T 2.5. Käitumine liiklusõnnetuse korral</i>
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 2. moodulisse.
Moodul 2 maht	Vähemalt 10 kohustuslikku tundi. Tundide jaotus mooduli raames määratakse juhi õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Ei ole
Aine lühikirjeldus	Liiklusõnnetus on riskiolukord, kuhu ükski juht ei taha sattuda. Kui aga liiklusõnnetus siiski juhtub, eeldab see juhilt kindlate reeglite järgi käitumist. Omandatakse liiklusõnnetuse korral käitumisega seotud reeglid. Lahendatakse liiklusõnnetuse korral käitumisega seotud probleemülesandeid. Analüüsitakse liiklusõnnetuse korral vale käitumise tagajärgi ohutuse ja liikluskindlustusseaduse seisukohast.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused liiklusõnnetuse korral õige ja ohutu käitumise jaoks vajalike teadmiste kujunemiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> teab kuidas liiklusõnnetuse korral õigesti käituda;

	<ul style="list-style-type: none"> • teab liiklusõnnetuse korral vale käitumise tagajärgi.
Õppimise korralduslikud alused, tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Teema käsitlemist alustatakse eesmärkide püstitamisega ja õpiväljundite tutvustamisega, seejärel järgneb loeng (PowerPoint), mida toetavad erinevad videofilmid, arutelud ja rühmatööd.
Selleks, et saavutada õpiväljundid, peab õpilane teadma, mõistma oskama:	<p>Teab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • õiget käitumise järjekorda pärast liiklusõnnetuse toimumist; • liiklusõnnetuste statistikat. <p>Oskab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ennetada liiklusõnnetusi; • kutsuda abi; • abistada kannatanuid; • vormistada liiklusõnnetust; • selgitada liiklusõnnetuste põhjuseid; • tagada sündmuskoha ohutuse.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Hindamine toimub Õnneleid Liikluskooli eksamineerimise ja hindamise juhendi alusel. Hindamismeetodina kasutatakse õpilaste küsitlemist.
Iseisva töö sisu	Lugeda läbi liiklusseaduse temaga seotud osa (https://www.riigiteataja.ee/akt/117032011021?leiaKehtiv#). Lahendada teemakohaseid liiklusteste. Kohustuslik osaleda esmaabi koolitusel. Külastada Eesti Liikluskindlustuse Fondi kodulehte (http://www.lkf.ee/) Tutvuda Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonnas teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonna teemakohased materjalid. Liikluskindlustuse seadus (https://www.riigiteataja.ee/akt/721861?leiaKehtiv).
Hindamismeetodid ja – kriteeriumid mooduli lõpus	Mooduli viimase aine lõpus tuleb õpilasel sooritada vahetest. Küsimustik puudutab antud mooduli aineid.

T 3.1.	<i>T 3.1. Mõõdasõit, möödumine ja ümberpõige</i>
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 3. moodulisse.
Moodul 3 maht	Vähemalt 7 kohustuslikku tundi. Tundide jaotus mooduli raames määratakse juhi õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. moodul.
Aine lühikirjeldus	Omandatakse mõõdasõidu, möödumisega ning ümberpõikega seotud reeglid. Arutletakse selle üle, milliseid ohte võib möõdasõidul ette tulla ja kuidas neid ohte vältida. Analüüsitakse möõdasõidu, möödumise ja ümberpõikega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida.

Aine üldeesmärgid	Luu eeldused ohutuks möödasõiduks, möödumiseks ja ümberpõikeks vajalike teadmiste kujunemiseks ning motivatsiooni suurendamiseks kaaluda hoolega möödasõiduvajadust.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab ohutuks möödasõiduks vajalikke eeldusi; • teab kuidas ohutult mööda sõita, mööduda ja ümber põigata; • teab kuidas käituda möödasõidetava rollis; • on rohkem motiveeritud kaaluma möödasõidu vajadust ohutuse tagamise eesmärgil.
Õppimise korralduslikud alused, tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Teema käsitlemist alustatakse eesmärkide püstitamisega ja õpiväljundite tutvustamisega, seejärel järgneb loeng (PowerPoint), mida toetavad erinevad videofilmid, arutelud ja rühmatööd. Õppefilmi "Ohutu sõit maanteel" ühine vaatamine koos kommentaaridega.
Selleks, et saavutada õpiväljundid, peab õpilane teadma, mõistma oskama:	Teab: <ul style="list-style-type: none"> • millele tähelepanu pöörata möödasõidu vajaduse välja selgitamisel; • et möödasõit on põhjendatud ainult siis kui möödasõidu põhjuseks on soov kiiremini sõita kui eesolev sõiduk; • mida arvestada kui hinnatakse ohutu möödasõidu eelduste olemasolu, kui palju peab möödasõiduks kasutatav rada vaba olema; • millest sõltub möödasõidumaa pikkus; • millele tähelepanu pöörata möödasõidu manöövri ohutuse tagamiseks; • kui suurt pikivahet tuleb hoida ja kuidas hinnata vajaliku pikivahe olemasolu; • kui suurt külgvahet tuleb möödasõidul hoida; • kuidas ohu ilmnemisel tuleb möödasõit katkestada; • et möödasõitu ei tohi takistada ühelgi viisil; • kuidas kaasa aidata ohtlikku olukorra lahendamisele; • kuidas vastutulevast sõidukist mööduda: <ul style="list-style-type: none"> ○ kummalt poolt möödutakse; ○ kuidas kitsal teel vastutulevast sõidukist mööduda; ○ kuidas sõiduteel olevast takistustest ümber põigata. Oskab: <ul style="list-style-type: none"> • tagada liiklusohutuse möödasõiduga seonduvalt.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Hindamine toimub Õnneleid Liikluskooli eksamineerimise ja hindamise juhendi alusel. Hindamismeetod teemakohane test.
Iseseisva töö sisu	Lugeda läbi liiklusseaduse teemaga seotud osa (https://www.riigiteataja.ee/akt/117032011021?leiaKehtiv#). Lahendada teemakohaseid liiklusteste. Tutvuda Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonnas teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonna teemakohased materjalid.

T 3.2.	<i>T 3.2. Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil</i>
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 3. moodulisse.
Moodul 3 maht	Vähemalt 7 kohustuslikku tundi. Tundide jaotus mooduli raames määratakse juhi õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. moodul.
Aine lühikirjeldus	Sõitu planeerides on võimalik teekonnaga seotud ohte vältida – marsruudi ja aja valik, sõiduki ettevalmistus sõiduks, vajaminev varustus, vajalikud puhkepausid, juhi seisund jms.
Aine üldeesmärgid	Luaa eeldused arusaama kujunemiseks, et sõitudega seonduvat aegsasti planeerides saab mõjutada sõidu ohutust. Luaa eeldused motivatsiooni suurendamiseks sõiduga seonduvat riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab, milliseid ettevalmistusi tuleks enne pikemat või lühemat sõitu teha; • mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust; • on rohkem motiveeritud sõiduga seonduvat planeerima; • teab, et sõitu kavandades tuleb hinnata ja arvesse võtta tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina (nt elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus, halb nägemine jms).
Õppimise korralduslikud alused, tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Teema käsitlemist alustatakse eesmärkide püstitamisega ja õpiväljundite tutvustamisega, seejärel järgneb loeng (PowerPoint), mida toetavad erinevad videofilmid, arutelud ja rühmatööd. Tunni lõpus tagasiside ja õpilaste iseseisvate tööde analüüs.
Selleks, et saavutada õpiväljundid, peab õpilane teadma, mõistma oskama:	Teab: <ul style="list-style-type: none"> • et teekonna kavandamine aitab säästa aega, raha ja närve; • kuidas elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid jne mõjutavad tema käitumist juhina; • kuidas käib teekonnaplaneerimine (oskab kasutada kaarti ja GPS-seadmeid, tunneb liikluskorraldusvahendeid, jne). Oskab: <ul style="list-style-type: none"> • teha ettevalmistusi enne pikemat või lühemat sõitu (kontrollida tehnoseisundit, täita vajalikud anumad vedelikega, kontrollida rehvide seisundit, kontrollida tagavararatta seisundit, kontrollida apteegi olemasolu ning turvavahendite olemasolu); • planeerida sõitu, et oleks võimalik sõita säästlikult ja ohutult (enne väljasõitu planeerida teekond võttes arvesse tee ja ilmaolusid, püüdes vältida ohtlikke teelõike ja liiklusummikuid); • komplekteerida reisile vajalikku varustust ja oskab turvaliselt ja otstarbekalt paigutada pagasit autosse; • võtta arvesse elustiili, sõidu motiivide, sotsiaalse pinge, joobe, uimastite jne mõju tema käitumisele juhina;

	<ul style="list-style-type: none"> võtta arvesse väsimuse mõju ja oskab planeerida puhkepause.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Hindamine toimub Õnneleid Liikluskooli eksamineerimise ja hindamise juhendi alusel. Hindamismeetod iseseisva töö mitteeristav hindamine.
Iseseisva töö sisu	Õpilane planeerib etteantud marsruudil liikumise, tuues välja selle teekonna ohtlikud kohad ja lahendused nende vältimiseks. Sõidutunnis sõidetakse see marsruut läbi ja hiljem tehakse analüüs. Lahendada teemakohaseid liiklusteste. Tutvuda Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonnas teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonna teemakohased materjalid. Liiklusseadus, maanteede atlas, Tartu linna kaart.

T 3.3.	<i>T 3.3. Keskkonda säästev auto kasutamine</i>
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 3. moodulisse.
Moodul 3 maht	Vähemalt 7 kohustuslikku tundi. Tundide jaotus mooduli raames määratakse juhi õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. moodul.
Aine lühikirjeldus	Auto kasutamisega kaasneb kahju keskkonnale. Kuidas saab seda kahjulikku mõju vähendada? Sõiduviisi valikuga, sõidu planeerimisega, auto korralise hooldamisega, eelsojendi kasutamisega, auto valikuga ostes jms. Arutletakse vajadustest lähtuvalt võimaluste üle säästa ja milliseid meetmeid keegi on nõus keskkonna säästmiseks tarvitusele võtma.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused auto säästlikuks kasutamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Lua eeldused motivatsiooni suurendamiseks autot kasutades keskkonda säästa. Lua eeldused enesehinnanguks – kui motiveeritud keegi on autot keskkonda säästvalt kasutama.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> teab kuidas auto kasutamine keskkonnale mõjub ja kuidas seda kahjulikku mõju saab vähendada; oskab leida auto kasutaja juhendist teavet keskkonna säästmise kohta; teab kuidas jälgida kütuse kulu; on rohkem motiveeritud autot kasutades keskkonda säästma; mõistab, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis.
Õppimise korralduslikud alused, tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Teema käsitlemist alustatakse eesmärkide püstitamisega ja õpiväljundite tutvustamisega, seejärel järgneb loeng (PowerPoint), mida toetavad erinevad videofilmid, arutelud ja rühmatööd. Tunni lõpus tagasiside ja õpilaste iseseisvate tööde analüüs.
Selleks, et saavutada õpiväljundid, peab õpilane teadma, mõistma oskama:	Teab: <ul style="list-style-type: none"> ja mõistab, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis; keskkonnaga seonduvaid nõudeid sõiduki kasutamisel; kuidas sõidukit keskkonda säästvalt kasutada; keskkonnasäästliku juhtimise seost ohutusega;

	<ul style="list-style-type: none"> • ja mõistab säästliku, ohutu ja teisi liiklejaid arvestava juhtimisviisi eeliseid; • kuidas valida asukohta teel riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil; • millised võimalused on keskkonna säästmiseks; • millised on peamised kuluartiklid auto kasutamisel; <p>Oskab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • säästlikult sõita tagades seejuures ohutu sõiduviisi; • sõitusid planeerida keskkonda säästmise eesmärgil; • leida auto kasutusjuhendist teavet keskkonna säästmise kohta; • käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt; • vältida asjatut kütuse ja muude ressursside kulutamist.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Hindamine toimub Õnneleid Liikluskooli eksamineerimise ja hindamise juhendi alusel. Hindamismeetod iseseisva töö mitteeristav hindamine.
Iseseisva töö sisu	Võrrelda vähemalt kolme erineva sõiduki kasutusjuhendit ja leida nendest sarnased juhised keskkonnasäästliku sõiduki kasutamise kohta. Tutvuda Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonnas temakohaste materjalidega. Kirjutada esse teemal "Sõidukite säästlik kasutamine ja sellega seonduv".
Kohustuslik kirjandus	Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonna temakohased materjalid. Vähemalt kolme erineva sõiduki kasutusjuhend.
T 3.4.	<i>T 3.4. Sõitmine rasketes tee- ja ilmastikuoludes</i>
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe 3. moodulisse.
Moodul 3 maht	Vähemalt 7 kohustuslikku tundi. Tundide jaotus mooduli raames määratakse juhi õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. moodul.
Aine lühikirjeldus	Rasketes tee- ja ilmastikuolud põhjustavad tee ja rattavahelise haardumise või nähtavuse halvenemise. Kuidas sellistes rasketes oludes ohutult sõidukit juhtida? Selleks, et juht saaks sõita ohutult (suudaks säilitada tee ja ratta vahelise haardumise, oskaks valida oludele vastava sõidukiiruse ja õige pikivahe), peab ta arvestama asjaoluga, et sõidukile mõjuvad jõud, mis võivad töötada vastupidiselt juhi soovile. Mõistes sõidukile mõjuvaid jõude ja kuidas juht oma käitumisega saab neid jõudusid muuta, saab sõites neid arvestada. Arutletakse järgmistel teemadel: peatamisteed = reageerimisteed + pidurdusteed; reageerimisaeg, pidurdusteedkonna sõltuvus sõidukiirusest, haardumisest ja massist, tsentrifugaaljõud, inerts, kineetiline energia, jääkkiirus, kokkupõrkel vallanduvad jõud jms.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõitmiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Lua eeldused rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõitmise seotud ohtude mõistmiseks ja teadmiste kujunemiseks kuidas neid ohte vältida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane:

	<ul style="list-style-type: none"> • teab sõidukile mõjuvate jõudude olemust ja oskab neid oma sõidus arvestada; • teab rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõiduki juhtimisega seotud ohte ja kuidas neid ohte on oma käitumisega võimalik vältida.
Õppimise korralduslikud alused, tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Teema käsitlemist alustatakse eesmärkide püstitamisega ja õpiväljundite tutvustamisega, seejärel järgneb loeng (PowerPoint), mida toetavad erinevad videofilmid, arutelud ja rühmatööd.
Selleks, et saavutada õpiväljundid, peab õpilane teadma, mõistma oskama:	<p>Teab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • millised on peamised füüsikalised tegurid, mis mõjutavad liikumisenergia ja kesktõukejõu suurust; • kuidas mõjutab sõidukiirus pidurdusteedonna pikkust ja kesktõuke jõu suurust; • millest koosneb peatumisteedond; • mis on haardetegur ja millised on seda mõjutavad tegurid; • kehtivaid nõudeid väljaspool teed sõidukiga liikumisel; • mis on õige sõidukiiruse valiku põhialusteks. <p>Oskab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kirjeldada sobiva pikivahe valiku erinevusi sõltuvalt tee- ja ilmastikuoludest; • kirjeldada ohtusid sõidukijuhile, tulenevalt halvast nähtavusest ja kuidas neid vältida; • kirjeldada juhi ohutut tegevust madalalt vastu paistva päikese ja märjast teekattest tuleneva päikesepeegelduse korral; • kirjeldada vesiliu tekkepõhjuseid ja võimalusi selle vältimiseks; • kirjeldada ohutu sõiduteekonna planeerimise võimalusi; • kirjeldada kiilasjää tekkimist soodustavaid tingimusi, kuidas selle tekkimist ennustada ja käitumisjuhiseid sellisele teelõigule sattumisel; • kirjeldada külgtuule mõju sõiduki juhitavusele ja suunakindlusele, sealhulgas möödasõidul ja kuidas võimalike ohtusid vältida; • kirjeldada talvisel teel sissesõidetud sõidujälgedest väljumisega seotud ohtusid, sealhulgas möödasõidul ja kuidas neid vältida.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Hindamine toimub Õnneleid Liikluskooli eksamineerimise ja hindamise juhendi alusel. Hindamismeetodina kasutatakse õpilaste küsitlemist.
Iseseisva töö sisu	Tutvuda Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonnas temakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonna temakohased materjalid.

T 3.5.	<i>T 3.5. Peatamisteedonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine</i>
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe algastme libedasõidu koolitusse.

Moodul 3 maht	Vähemalt 7 kohustuslikku tundi. Tundide jaotus mooduli raames määratakse juhi õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. moodul.
Aine lühikirjeldus	Juht peab olema võimeline valima oludele vastava sõidukiiruse ja teadma, kui palju tuleb sõites enda ümber ruumi hoida. Samuti peab ta teadma, kui kiiresti on võimalik sõiduk peatada. Peatamisteedonna pikkus sõltub sõiduki sõidukiirusest ja tehnilisest seisundist, juhi oskusest pidurdada, reageerimiskiirusest, teoludest jms. Selgitatakse pidurdusteedonna sõltuvust teekatte iseärasustest ja sõidukiirusest ning et väiksema sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt peatamisteedonna pikkust.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused vajalike teadmiste kujunemiseks oludele vastava sõidukiiruse, ohutu piki- ja külgvahe valikuks. Juht peab mõistma tee- ja ilmastikuolude mõju rehvi haardumisele teepinnaga. Luua eeldused mõistmaks, et sõidukit ei saa hetkega seisma jätta ja seepärast tuleb sõites enda ümber hoida piisavalt ruumi; kui ruumi on vähe, tuleb vähendada sõidukiirust.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab, kui palju kulub aega ja ruumi, et sõiduk peatada; • mõistab, et väiksema sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt juhi võimalusi sõidukit peatada; • mõistab erinevate tee- ilmastikuolude iseärasusi ning nende mõju sõiduki juhitavusele; • omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgvahega.
Õppimise korralduslikud alused, tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Teema käsitlemist alustatakse eesmärkide püstitamisega ja õpiväljundite tutvustamisega, seejärel järgneb loeng (PowerPoint), mida toetavad erinevad videofilmid, arutelud ja rühmatööd.
Selleks, et saavutada õpiväljundid, peab õpilane teadma, mõistma oskama:	Teab: <ul style="list-style-type: none"> • millised on peamised füüsikalised tegurid, mis mõjutavad liikumisenergia ja inertsit suurust; • kuidas mõjutab sõidukiirus pidurdusteedonna pikkust; • millest koosneb peatumisteedond; • mis on haardetegur ja millised on seda mõjutavad tegurid; • mis on õige sõidukiiruse valiku põhialusteks. Oskab: <ul style="list-style-type: none"> • kirjeldada sobiva pikivahe valiku erinevusi sõltuvalt tee- ja ilmastikuoludest; • kirjeldada vesiliu tekkepõhjuseid ja võimalusi selle vältimiseks; • kirjeldada kiilasjää tekkimist soodustavaid tingimusi, kuidas selle tekkimist ennustada ja käitumisjuhiseid sellisele teelõigule sattumisel; • kirjeldada sõidukiiruse mõju pidurdusteedonna pikkusele.

Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Hindamine toimub Õnneleid Liikluskooli eksamineerimise ja hindamise juhendi alusel. Hindamismeetodina kasutatakse õpilaste küsitlemist.
Iseseisva töö sisu	Tutvuda Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonnas teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonna teemakohased materjalid.
Teooriakursuse lõpetamine	Pärast kolme mooduli kõikide ainete läbimist peab õpilane sooritama liiklusteooria kooli eksami, mis sisaldab erinevaid küsimusi, mis puudutavad kõiki aineid. Edukalt testi läbimisel loetakse teooriakursus lõppenuks.

PT	<i>PT Pimeda ajal sõiduki juhtimine</i>
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe pimeda ajal sõiduki juhtimise koolitusse.
Pimeda aja koolituse maht	Vähemalt 1 kohustuslik tund, mis viiakse läbi praktikumina.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. mooduli õppeained.
Aine lühikirjeldus	Pimeda ajal sõites tuleb osata valida sõidukiirus, mis võimaldab sõiduki peatada nähtavuse piires. Omandatakse tulede kasutamisega seotud reeglid. Näidata nähtavust erinevate tuledega vastutuleva sõidukiga kohtudes, eesolevale sõidukile järele jõudes ja/või mööda sõites; millised on juhi võimalused erineva sõidukiiruse puhul ohu märkamisel tegutseda; kuidas muuta teel seisev sõiduk ja sõiduki ümber toimetavad inimesed teistele liiklejatele nähtavaks. Teooriaõppe ja praktikum viiakse läbi muuks liikluseks suletud valgustamata alal või õppesõiduväljakul. Õpet on võimalik läbida nõuetele vastaval simulaatoril.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused tulede õigeks kasutamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ja mõistmaks pimeda ajal sõitmisega seonduvaid ohte ning kuidas juht saab neid ohte oma käitumisega vältida.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab kuidas tulesid nähtavuse parandamiseks õigesti kasutada vastutuleva sõidukiga kohtudes, eesolevale sõidukile järele jõudes ja/või mööda sõites, peatudes ja parkides ning hädapeatuse korral; • mõistab, et pimeda ajal on nähtavus palju halvem kui valge ajal vaatamata tulede õigele kasutamisele ning teab, et seda puudujääki saab kompenseerida sõidukiiruse vähendamisega; • omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgahega; • saab aru pimedal ajal esinevatest, eriti kergliiklust puudutavatest, ohtudest.
Õppimise korralduslikud alused, tegevused ja meetodid	Vastavalt Õnneleid Liikluskooli pimeda ajal sõitmise praktikumi juhendile on pimeda ajal sõitmist võimalik õpetada ainult pimeda ajal, peamiselt siis oktoobrist jaanuarini piisavalt pimedal ajal päevast. Sobivaks kohaks on liikluseks suletud ala või muu kõrvaline tee, kus

õpiväljundite saavutamiseks	liiklust vähe. Teema käsitlemist alustatakse eesmärkide püstitamisega ja õpiväljundite tutvustamisega. Õpet on võimalik läbida nõuetele vastaval simulaatoril selle teenuse pakkuja õppekava alusel vastavalt koostöölepingule.
Selleks, et saavutada õpiväljundid, peab õpilane teadma, mõistma oskama:	Õpilane peab saama oma kogemustele tuginedes realistliku käsituse pimedal ajal sõitmise seotud riskidest, eriti vähe kaitstud liiklejatega seotud riskidest. Õpilane on võimeline kohaldama ohutu liiklemise põhimõtteid: <ul style="list-style-type: none"> • valdab õiget tähelepanekute tegemise tehnikat; • oskab kohaldada sõidukiiruse vastavalt oludele; • oskab hoida piisavat ruumi enda ümber; • oskab valida õige sõidujoone; • mõistab õigeaegselt antavate märguannete olulisust. Oskab õigesti kasutada tulesid, eriti vastutulevate sõidukite puhul ja möödasõidul. Oskab õigesti tegutseda pimedal ajal peatudes ja parkides ning hädapeatudes. Oskab õigesti kasutada valgustusseadmeid, helkureid ja helkurveste ning ohukolmnurka.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Hindamine toimub Õnneleid Liikluskooli eksamineerimise ja hindamise juhendi alusel. Hindamismeetodina kasutatakse õpilaste küsitlemist.
Iseseisva töö sisu	Enne praktikumi tulekut tutvuda Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonnas teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonna teemakohased materjalid.

TE	<i>TE Liiklusteooria eksam</i>
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppe kursusesse.
Aine TE maht	Vähemalt 1 tund.
Aine läbimise eeltingimused	Liiklusteooria kooli eksamile pääsemise eelduseks on: <ul style="list-style-type: none"> • läbitud teooriaõppe kõik moodulid; • sooritatud kõik ainesisesed testid ja moodulite vahetestid; • õigeaegselt esitatud Õnneleid Liikluskooli hindamiskriteeriumitele vastavad iseseisvad tööd.
Aine lühikirjeldus	Pärast kõikide moodulite läbimist tuleb õpilasel sooritada liiklusteooria kooli eksam, mis sisaldab 60 küsimust kogu teooriakursuse vältel läbitud ainete kohta.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused teooriakursuse vältel omandatud teadmiste ja oskuste rakendamiseks liiklussituatsioonide ja probleemülesannete

	lahendamisel ning luua eeldused edukaks liiklusteooria testi lahendamiseks. Kontrollida, kas õpilase liiklusteooria teadmised, oskused ja käitumine on vastavuses Majandus- ja kommunikatsiooniministri 27.06.2011 vastu võetud määrusega nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". https://www.riigiteataja.ee/akt/128062011037
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab liiklusalast seadusandlust ja oskab sellele tuginedes lahendada probleemülesandeid ja liiklusteste; • teab liiklusohutusega seonduvat ja oskab seda rakendada probleemülesannete ja liiklustestide lahendamisel.
Õppimise korralduslikud alused, tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Teema käigus peab õpilane lahendama arvutis või paber kandjal liiklustesti, mis sisaldab kogu teooriakursuse vältel läbitud aineid.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Hindamine toimub Õnneleid Liikluskooli eksamineerimise ja hindamise juhendi alusel. Küsimuste arv on 60, õigete vastuste minimaalne osakaal peab olema vähemalt 90%.
Iseseisva töö sisu	Tutvuda Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonnas teemakohaste materjalidega ning tutvuda Majandus- ja kommunikatsiooniministri 27.06.2011 vastu võetud määrusega nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". https://www.riigiteataja.ee/akt/128062011037 . Lahendada liiklusteste.
Kohustuslik kirjandus	Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonna teemakohased materjalid. Testide vihik. Majandus- ja kommunikatsiooniministri 27.06.2011 vastu võetud määrus nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". https://www.riigiteataja.ee/akt/128062011037

2.3. Sõiduõppe ainekaardid

S 1.1.	<i>S 1.1. Juhi tööasend ja turvavarustus</i>
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppe 1. moodulisse.
Moodul 1 ja 2 maht kokku	Vähemalt 16 kohustuslikku sõidutundi. Sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalprogrammis.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 1 sõidutund. Kui õpilane saavutab õpiväljundid vähema tundide arvuga, viib sõiduõpetaja läbimata kohustuslikud tunnid üle järgneva aine läbimiseks.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe moodul 1 ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ning "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi teelõigul, kus muud liiklust ei häirita ega ohustata või muuks liikluseks suletud alal, õppesõiduväljakul. Omandatakse sõiduks valmistumiseks vajalikud oskused – juhi tööasendi reguleerimine, oskus aidata sõitjatel turvavarustus kinnitada, oskus kontrollida sõiduki vastavust tehnonõuetele, oskus aru saada, millal sõiduki kasutamine on ohtlik.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused enne sõidu alustamist enda ja teiste liiklejate ohutuse tagamiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Luuakse eeldused motivatsiooni suurendamiseks kasutada turvavarustust ja nõuda turvavarustuse kasutamist sõitjatelt .
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab teostada sõiduki sõidueelset kontrolli, sealhulgas oskab kasutada sõiduki kasutusjuhendit; • oskab seadistada juhistme ja tahavaatepeegliid juhile sobivaks; • oskab kasutada sõiduki turvavarustust ja oskab abistada kaassõitjaid turvavarustuse kinnitamisel; • oskab selgitada turvavarustuse kasutamise vajalikkust; • oskab kasutada sõidukile paigaldatud lisa- ja mugavusseadmeid; • teab juhi valest tööasendist ja turvavarustuse valest kasutamisest tulenevaid ohte; • on rohkem motiveeritud kasutama turvavarustust ja nõudma turvavarustuse kasutamist sõitjatelt.
Iseseisva töö sisu	Vähemalt ühe sõiduki kasutusjuhendiga tutvumine. Võimalusel juhendaja kaasamine õpitu kinnistamiseks kooskõlas Õnneleid Liikluskooli õppetöö eeskirjaga.
Õpetamise meetodid ja õpiväljundite saavutamise kontrollimine ja hindamine	Sissejuhatuseks õpetaja tutvustab õpiväljundeid ja selgitab aine sisu. Õppimine toimub õpilast aktiveeriva vestluse vormis, kus õpetaja ülesandeks on selgitada ja esitada suunavaid küsimusi. Õpiväljundite saavutamise kontrollimine toimub sõiduõpetaja poolt õpilasele antud sõiduülesande tulemuste põhjal. Sõiduülesanne sisaldab teemas õpitu rakendamist. Hindamine käib põhimõttel sooritas (+), ei sooritanud (0).

S 1.2.	S 1.2. Sõiduki käsitlemine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppe 1. moodulisse.
Moodul 1 ja 2 maht kokku	Vähemalt 16 kohustuslikku sõidutundi. Sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalprogrammis.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 2 sõidutundi. Kui õpilane saavutab õpiväljundid vähema tundide arvuga, viib sõiduõpetaja läbimata kohustuslikud tunnid üle järgneva aine läbimiseks.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe moodul 1 aine "Juhi tööasend ja turvavarustus".
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi teelõigul, kus muud liiklust ei häirita ega ohustata, liikluseks suletud alal, õppesõiduväljakul. Harjutatakse mootori käivitamist, sõiduki juhtimisseadmete käsitlemist, manööverdumist, märguandmist, sujuvat liikumist, sõidu lõpetamist, pidurdamist, tagurdamist jms. Harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitlemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõiduõpingute alustamiseks vähese liiklusega teedel.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused ohutu ja keskkonda säästva sõiduki käsitlemise oskuste kujunemiseks, mis on vajalikud sõiduõppe jätkamiseks vähese liiklusega teedel. Õpilane oskab paigalt võtta, sõidukit sujuvalt ja äkkpidurdamisega peatada ning sõidurada vahetada. Tagurdada otsesuunas ja pöördega.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab käsitleda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt tasemel, mis võimaldab jätkata sõidu õppimist vähese liiklusega teedel; • teab sõiduki vale käsitlemisega seonduvaid ohte ja mõju keskkonnale; • omab realistlikku arusaama isiklikest, sõiduki käsitlemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki käsitlemisega ning oskab oma käitumises nendega arvestada; • on motiveeritud sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt käsitlema.
Iseseisva töö sisu	Võimalusel juhendaja kaasamine õpitu kinnistamiseks kooskõlas Õnneleid Liikluskooli õppetöö eeskirjaga. Määratakse sõiduõppe individuaalprogrammis.
Õpetamise meetodid ja õpiväljundite saavutamise kontrollimine ja hindamine	Sissejuhatusena õpetaja tutvustab õpiväljundeid ja selgitab aine sisu. Õppeplatsil näitab õpetaja vajadusel harjutused ette ja selle käigus annab õpilasele selgitusi. Õppimine toimub õpilast aktiveeriva vestluse vormis, kus õpetaja ülesandeks on selgitada ja esitada suunavaid küsimusi. Õpiväljundite saavutamise kontrollimine toimub sõiduõpetaja poolt õpilasele antud sõiduülesande tulemuste põhjal. Sõiduülesanne sisaldab teemas õpitu rakendamist. Sõiduharjutuse lõpus annab sõiduõpetaja õpilasele tagasisidet õpiväljundite saavutamise kohta. Kolmanda tunni jooksul annab õpetaja hinnangu õpilase valmisolekule jätkata õppesõitu vähese liiklusega teedel. Hindamine käib põhimõttel sooritas (+), ei sooritanud (0).

S 2.1.	<i>S 2.1. Sõiduki juhtimine vähese liiclusega teedel</i>
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppe 2. moodulisse.
Moodul 1 ja 2 maht kokku	Vähemalt 16 kohustuslikku sõidutundi. Sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalprogrammis.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 2 sõidutundi. Kui õpilane saavutab õpiväljundid vähema tundide arvuga, viib sõiduõpetaja läbimata kohustuslikud tunnid üle järgneva aine läbimiseks.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe moodul 1 ained.
Aine lühikirjeldus	Viimistletakse sõiduki ohutu ja keskkonda säästva käsitlemise vilumust tasemeni, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks erinevates liiklussituatsioonides. Harjutatakse liikluses osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt regiooni eripärale: tähelepanu suunamist liikluses olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut teel; teede lõikumisaladele, teega külgnevatele aladele, raudteeülesõidukohale lähenemist ja nende ületamist; sõidujärjekorra reeglite kohaldamist; peatumist ja parkimist, manöövrivate sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu liikluses osalemisega seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused liikluses osalemiseks vajalike oskuste kujunemiseks tasemeni, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides. Luua eeldused valmiduse kujunemiseks võtta juhina vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest. Luua eeldused realistlikku arusaama kujunemiseks isiklikest, vähese liiclusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutust oma õppimise eest
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides; • omab vajalikke oskusi liiklemiseks vähese liiclusega teel; • teab vähese liiclusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; • mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; • omab realistlikku arusaama isiklikest, vähese liiclusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega vähese liiclusega teedel ning oskab oma käitumises nendega arvestada.
Iseseisva töö sisu	Võimalusel juhendaja kaasamine õpitu kinnistamiseks kooskõlas Õnneleid Liikluskooli õppetöö eeskirjaga. Määratakse sõiduõppe individuaalprogrammis.
Õpetamise meetodid ja õpiväljundite	Sissejuhatuseks õpetaja tutvustab õpiväljundeid ja selgitab aine sisu. Õppimine toimub õpilast aktiveeriva vestluse vormis, kus õpetaja

saavutamise kontrollimine ja hindamine	ülesandeks on selgitada erinevates liiklusolukordades juhi õiget käitumist ja esitada suunavaid küsimusi. Õpiväljundite saavutamise kontrollimine toimub sõiduõpetaja poolt õpilasele antud sõiduülesande tulemuste põhjal. Sõiduülesanne sisaldab antud aines õpitu rakendamist. Sõiduharjutuse lõpus annab sõiduõpetaja õpilasele tagasisidet õpiväljundite saavutamise kohta. Hindamine käib põhimõttel sooritas (+), ei sooritanud (0).
--	--

S 2.2.	<i>S 2.2. Sõiduki juhtimine erinevates liiklussituatsioonides</i>
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppe 2. moodulisse.
Moodul 1 ja 2 maht kokku	Vähemalt 16 kohustuslikku sõidutundi. Sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalprogrammis.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 9 sõidutundi.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe esimene moodul. Läbitud sõiduõppe moodul 1 ained ja moodul 2 aine "Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel".
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi keerulisema ja tihedama liiklusega teedel. Viimistletakse sõiduki ohutu ja keskkonda säästva käsitsemise vilumust tasemeni, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks 3. moodulis. Harjutatakse liikluses osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt Eestimaa regiooni eripärare: tähelepanu suunamist liikluses olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut teel; teede lõikumisaladele, teega külgnevatele aladele, raudteeülesõidukohale lähenemist ja nende ületamist; sõidujärjekorra reeglite kohaldamist; peatumist ja parkimist, manöövrte sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu liikluses osalemisega seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.
Aine üldesmärgid	Luuakse eeldused liikluses osalemiseks vajalike oskuste kujunemiseks tasemeni, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks 3. moodulis. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutus oma õppimise eest. Luua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks erinevates liiklussituatsioonides osalemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks 3. moodulis; • omab erinevates liiklussituatsioonides toimetulekuks vajalikke oskusi erineva liiklusega teel; • teab erineva liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; • mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; • omab realistlikku arusaama isiklikest, erineva liiklusega teel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega erineva liiklusega teedel ning oskab oma käitumises nendega arvestada;

	<ul style="list-style-type: none"> • on võimeline kohanema liikluses toimuvate muutustega; • on võimeline hindama võimaliku liiklusohtriku olukorra tõsidust ja reageerima kohaselt; • on võimeline liiklusoludega arvestades sõidukit juhtima antud teelõigul lubatud suurima sõidukiirusega.
Iseseisva töö sisu	Võimalusel juhendaja kaasamine õpitu kinnistamiseks kooskõlas Õnneleid Liikluskooli õppetöö eeskirjaga. Määratakse sõiduõppe individuaalprogrammis.
Õpetamise meetodid ja õpiväljundite saavutamise kontrollimine ja hindamine	Sissejuhatuseks õpetaja tutvustab õpiväljundeid ja selgitab aine sisu. Õppimine toimub õpilast aktiveeriva vestluse vormis, kus õpetaja ülesandeks on anda selgitusi erinevates liiklusolukordades juhi õige tegevuse kohta ja esitada õpilasele suunavaid küsimusi. Õpiväljundite saavutamise kontrollimine toimub sõiduõpetaja poolt õpilasele antud sõiduülesande tulemuste põhjal. Sõiduülesanne sisaldab antud teemas õpitu rakendamist. Sõiduharjutuse lõpus annab sõiduõpetaja õpilasele tagasisidet õpiväljundite saavutamise kohta. Hindamine käib põhimõttel sooritas (+), ei sooritanud (0).

S 2.3.	<i>S 2.3. Sõiduki peatamine, parkimine ja sõidu lõpetamine</i>
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppe 2. moodulisse.
Moodul 1 ja 2 maht kokku	Vähemalt 16 kohustuslikku sõidutundi. Sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalprogrammis.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 1 sõidutund.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe esimene moodul. Läbitud sõiduõppe moodul 1 ained ja moodul 2 aine "Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel".
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi parklas ja vähese liiklusega teedel. Harjutatakse sõiduki peatamist ja parkimist, manöövrite sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu liikluses osalemisega seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused vajalike oskuste kujunemiseks tasemeni, mis on vajalikud sõiduki ohutuks ja liiklusreeglite kohaseks peatamiseks ja parkimiseks. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutust oma õppimise eest. Luua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks erinevates liiklussituatsioonides osalemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt; • teab erineva liiklusega teel sõiduki peatamisega ja parkimisega seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; • omab realistlikku arusaama isiklikest, peatumisega ja parkimisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • oskab peatuda ja parkida nii teel, kui parklas; • oskab valida sobiva parkimiskoha ja oskab sooritada vajaliku manöövri sõiduki ohutuks paigutamiseks valitud parkimiskohale.

Iseseisva töö sisu	Võimalusel juhendaja kaasamine õpitu kinnistamiseks kooskõlas Õnneleid Liikluskooli õppetöö eeskirjaga. Määratakse sõiduõppe individuaalprogrammis.
Õpetamise meetodid ja õpiväljundite saavutamise kontrollimine ja hindamine	Sissejuhatuseks õpetaja tutvustab õpiväljundeid ja selgitab aine sisu. Õppimine toimub õpilast aktiveeriva vestluse vormis, kus õpetaja ülesandeks on anda selgitusi erinevates liiklusolukordades juhi õige tegevuse kohta ja esitada õpilasele suunavaid küsimusi. Õpiväljundite saavutamise kontrollimine toimub sõiduõpetaja poolt õpilasele antud sõiduülesande tulemuste põhjal. Sõiduülesanne sisaldab antud teemas õpitu rakendamist. Sõiduharjutuse lõpus annab sõiduõpetaja õpilasele tagasisidet õpiväljundite saavutamise kohta. Hindamine käib põhimõttel sooritas (+), ei sooritanud (0).

S 2.4.	<i>S 2.4. Sõidu eripära asulas ja asulavälisel teel</i>
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppe 2. moodulisse.
Moodul 1 ja 2 maht kokku	Vähemalt 16 kohustuslikku sõidutundi. Sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalprogrammis.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 1 sõidutund.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe esimene moodul. Läbitud sõiduõppe moodul 1 ained ja moodul 2 aine "Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel".
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi asulas ja asulavälisel teel. Viimistletakse sõiduki ohutu ja keskkonda säästva käsitsemise vilumust tasemeni, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks 3. moodulis. Harjutatakse liikluses osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt asulas ja asulavälisel teel. Sealhulgas antud teelõigul suurima lubatud kiirusega sõitmist, tähelepanu suunamist liikluses olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut teel jms. Juhitakse tähelepanu liikluses osalemisega seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused vajalike oskuste kujunemiseks tasemeni, mis on vajalikud ohutuks liiklemiseks asulavälistel teedel ja suurematel kiirustel. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutust oma õppimise eest. Luua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks erinevates liiklusesituatsioonides osalemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt; • mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; • on võimeline kohanema sõidukiirusest tulenevate muutustega; • on võimeline hindama võimaliku liiklusohtliku olukorra tõsidust ja reageerima kohaselt; • on võimeline liiklusoludega arvestades sõidukit juhtima antud teelõigul lubatud suurima sõidukiirusega; • oskab võtta arvesse sõidu eripära asulas ja asulavälisel teel.

Iseseisva töö sisu	Võimalusel juhendaja kaasamine õpitu kinnistamiseks kooskõlas Õnneleid Liikluskooli õppetöö eeskirjaga. Määratakse sõiduõppe individuaalprogrammis.
Õpetamise meetodid ja õpiväljundite saavutamise kontrollimine ja hindamine	Sissejuhatuseks õpetaja tutvustab õpiväljundeid ja selgitab aine sisu. Õppimine toimub õpilast aktiveeriva vestluse vormis, kus õpetaja ülesandeks on anda selgitusi erinevates liiklusolukordades juhi õige tegevuse kohta ja esitada õpilasele suunavaid küsimusi. Õpiväljundite saavutamise kontrollimine toimub sõiduõpetaja poolt õpilasele antud sõiduülesande tulemuste põhjal. Sõiduülesanne sisaldab antud teemas õpitu rakendamist. Sõiduharjutuse lõpus annab sõiduõpetaja õpilasele tagasisidet õpiväljundite saavutamise kohta. Hindamine käib põhimõttel sooritas (+), ei sooritanud (0).

S 3.1.	<i>S 3.1. Möödasõit, möödumine ja ümberpõige</i>
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppe 3. moodulisse.
Moodul 3 maht	Vähemalt 6 kohustuslikku sõidutundi. Sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalprogrammis.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 1 sõidutund.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe moodul 1 ained ja moodul 2 ained.
Aine lühikirjeldus	Aine raames nii asulas, kui väljaspool asulat läbiviidavas sõidutunnis rakendatakse teooriaõppes omandatud teadmisi pärisuunas ja vastassuunas möödasõidu, möödumise ja võimalusel ka ümberpõike kohta – ohutuks möödasõiduks vajalike eelduste olemasolu hindamine, käitumine möödasõitja ja möödasõidetava rollis, ohu ilmnemisel möödasõidu katkestamine jms. Aine raames viiakse läbi sõidutund teelõigul, kus möödasõidu, möödumise ja ümberpõike õpetamisega teisi liiklejaid oluliselt ei häirita. Tavaliikluses on õppesõidukiga keeruline leida võimalust möödasõidu õpetamiseks – pole sõidukeid, kellest mööda sõita. Seepärast viiakse sõidutund läbi vähemalt 2 õppesõidukiga. Jäädes sõitma 10-20 km/h väiksema sõidukiirusega kui on suurim lubatud sõidukiirus ja/või oludele vastav sõidukiirus konkreetsel teelõigul, saab kordamööda pakkuda üksteisele võimalust mööda sõita. Sõidutunni käigus juhib iga õpilane vähemalt ühe sõidutunni. Sellel ajal kui üks õpilastest sõidab, jälgivad teised tema sõitu. Reflekteeritakse nähtu ja kogetu üle – kas möödasõit oli ohutu, kuidas minul läks võrreldes teistega, mis läks hästi, mida võiks teha teist moodi, kas pikivahe enne ja pärast möödasõitu oli piisav, kas manööver tehti õigesti jms. Sõidutundi juhib õpetaja suunavate küsimustega, kasutades nn arengutreeningu meetodit.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused ohutuks möödasõiduks, möödumiseks ja ümberpõikeks ning väljaspool asulat peatumiseks ja parkimiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutus oma õppimise eest. Luua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks

	isiklikest, möödasõidu, möödumise, ümberpõike, peatumise ja parkimisega väljaspool asulat seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab hinnata ohutuks möödasõiduks vajalike eelduste olemasolu; • mõistab, et möödasõit ei ole kohustuslik manööver; • oskab ohutult mööda sõita nii päri- kui ka vastassuuna vööndi kaudu; • oskab käituda möödasõidetava rollis; • oskab peatuda ja parkida väljaspool asulat; • omab realistlikku arusaama isiklikest, möödasõidu, möödumise, ümberpõike, peatumise ja parkimisega väljaspool asulat seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Iseseisva töö sisu	Võimalusel juhendaja kaasamine õpitu kinnistamiseks kooskõlas Õnneleid Liikluskooli õppetöö eeskirjaga.
Õpetamise meetodid ja õpiväljundite saavutamise kontrollimine ja hindamine	<p>Sissejuhatuses õpetaja tutvustab õpiväljundeid ja selgitab aine sisu. Sõidutunni käigus sõidab iga õpilane vähemalt ühe sõidutunni. Sellel ajal kui üks õpilastest sõidab, jälgivad teised tema sõitu. Reflekteeritakse nähtu ja kogetu üle – kas möödasõit oli ohutu, kuidas minul läks võrreldes teistega, mis läks hästi, mida võiks teha teisiti, kas pikivahe enne ja pärast möödasõitu oli piisav, kas manööver tehti õigesti jms. Sõidutundi juhivad õpetaja suunavate küsimustega, kasutades nn arengutreeningu meetodit.</p> <p>Õpilase eneseanalüüsi ja kaasõpilaste poolt saadud tagasiside põhjal sõiduõpetaja otsustab õpiväljundite saavutamise üle.</p> <p>Hindamine käib põhimõttel sooritas (+), ei sooritanud (0).</p>

S 3.2.	<i>S 3.2. Sõiduki juhtimine planeeritud teekonnal</i>
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppe 3. moodulisse.
Moodul 3 maht	Vähemalt 6 kohustuslikku sõidutundi. Sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalprogrammis.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 1 sõidutund.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooria- ja sõiduõppe 1. ja 2. moodul.
Aine lühikirjeldus	Õpilane planeerib sõidu punktist A punkti B ja sõidab sihtpunkti plaani kohaselt. Sõitu planeerides kasutatakse navigeerimisseadet ja/või kaarti. Planeeritud teekonnal sõites on oluline pöörata tähelepanu sõiduraja valikule riski vältimise eesmärgil ja harjutada sõitu juhatusmärkide järgi. Soovitav kasutada selle teema läbimisel rühmaõpet. Iga õpilane peab juhtima ühe sõidutunni.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused arusaama kujunemiseks, et sõitudega seonduvat aegsasti planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust. Luua eeldused motivatsiooni suurendamiseks sõiduga seonduvat planeerida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane:

	<ul style="list-style-type: none"> • oskab nii asulas kui ka väljaspool asulat sõitu planeerida ja koostatud plaani järgi sõita; • mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust; • on rohkem motiveeritud sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima; • sõiduteekonda kavandades hindab ja võtab arvesse tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina, näiteks elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus, halb nägemine.
Iseseisva töö sisu	Enne sõidutundi tulekut on õpilane ettevalmistanud eelnevalt õpetajaga kokkulepitud marsruudi. Sõiduteekonna ettevalmistamisel on õpilane kasutanud kaarti ja/või navigatsiooniseadmeid (soovitavalt eelistada kaarti). Võimalusel juhendaja kaasamine õpitu kinnistamiseks kooskõlas Õnneleid Liikluskooli õppetöö eeskirjaga.
Õpetamise meetodid ja õpiväljundite saavutamise kontrollimine ja hindamine	<p>Sissejuhatuses õpetaja tutvustab õpiväljundeid ja selgitab aine sisu. Pärast õpilast aktiveerivat vestlust selgitab õpilane õpetajale kuidas ta planeeris oma sõidu marsruudi, milliseid abivahendeid kasutas, mis olid teekonna valiku peamised kriteeriumid ja kuidas ta ohutust silmas pidas.</p> <p>Õpiväljundite saavutamise kontrollimine toimub sõiduõpetaja poolt õpilasele antud sõiduülesande tulemuste põhjal. Sõiduülesanne sisaldab antud teemas õpitu rakendamist. Sõiduharjutuse lõpus annab sõiduõpetaja õpilasele tagasisidet õpiväljundite saavutamise kohta. Hindamine käib põhimõttel sooritas (+), ei sooritanud (0).</p>

S 3.3.	S 3.3. Keskkonda säästev sõiduki juhtimine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppe 3. moodulisse.
Moodul 3 maht	Vähemalt 6 kohustuslikku sõidutundi. Sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalprogrammis.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooria- ja sõiduõppe 1. ja 2. moodul.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 2 sõidutundi.
Aine lühikirjeldus	Autojuhi peamised võimalused sõites keskkonda säästa on: teha tähelepanekuid piisavalt kaugelt, hoida piisavat piki- ja külgvahet, planeerida sõitu eesmärgiga võimaluse korral mitte seisma jääda, kasutada antud olukorras võimalikult kõrget käiku, kiirendada reipalt. Rõhutatakse, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis. Sõidu ajal mõõdetakse keskmist ja hetkelist kütuse kulu.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused keskkonda säästva sõiduviisi kujunemiseks. Lua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, säästliku sõiduviisiga seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Toetada plaani koostamist tegevuste kohta, mida harjutada esmase juhiloa omamise ajal, süvendamaks oskusi sõita keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab juhtida sõidukit keskkonda säästvalt;

	<ul style="list-style-type: none"> • mõistab, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis, milles ei ole midagi keerulist; • on rohkem motiveeritud juhtima sõidukit keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt; • omab realistlikku arusaama isiklikest, säästliku sõiduviisiga seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • on teinud plaani, mida harjutada esmase juhiloa omamise ajal, süvendamaks oskusi sõita keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.
Iseseisva töö sisu	Õpilane peab eelnevalt iseseisvalt tutvuma säästlikku sõiduviisi kirjeldavate õppematerjalidega, mille on ta eelnevalt saanud teooriaõppe käigus. Võimalusel juhendaja kaasamine õpitu kinnistamiseks kooskõlas Õnneleid Liikluskooli õppetöö eeskirjaga.
Õpetamise meetodid ja õpiväljundite saavutamise kontrollimine ja hindamine	Sissejuhatuses õpetaja tutvustab õpiväljundeid ja selgitab aine sisu. Õppimine toimub läbi õpilast aktiveeriva vestluse, kus sõiduõpetaja roll on selgitada säästliku sõidu aluseid ja esitada suunavaid küsimusi. Õppesõidu käigus sõiduõpetaja motiveerib õpilast kasutama säästliku sõidu võtteid läbi isikliku eeskuju. Õpiväljundite saavutamise kontrollimine toimub sõiduõpetaja poolt õpilasele antud sõiduülesande tulemuste põhjal. Sõiduülesanne sisaldab antud teemas õpitu rakendamist. Sõiduharjutuse lõpus annab sõiduõpetaja õpilasele tagasisidet õpiväljundite saavutamise kohta. Hindamine käib põhimõttel sooritas (+), ei sooritanud (0).

S 3.4.	<i>S 3.4. Algastme libedasõidu harjutuste sooritamine</i>
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algastme sõiduõppe 3. moodulisse.
Moodul 3 maht	Vähemalt 6 kohustuslikku sõidutundi. Kohustuslike sõidutundide jaotus mooduli raames määratakse koolitaja õppekavas. Vajadusel sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalses õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud kõik sõiduõppe 1. ja 2. mooduli sõidutunnid. Sõiduõpe viiakse läbi pärast teemat T 3.5 „Peatamistekonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine“ läbimist.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 1 sõidutund.
Aine lühikirjeldus	Oludele vastava sõidukiiruse ja ohutu piki- ja külgsuuna valikuks peab õpilane teadma, kui kiiresti on ta võimeline sõidukit peatama. Sõidutunnis harjutatakse äkkpidurdamist (erinevatel sõidukiirustel) erinevates teoludes ning kurvis sõitmist. Harjutused viiakse läbi libedasõidu õppeväljakul või muuks liikluseks suletud alal, mis vastab libedasõidu õppeväljakule kehtestatud nõuetele.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused äkkpidurdamiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Lua eeldused realistlikku arusaama kujunemiseks isiklikest, sõiduki peatamisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Lua eeldused motivatsiooni suurendamiseks juhtida sõidukit oludele vastava sõidukiiruse ja ohutu piki- ja külgsuuna. Lua eeldused iseseisvaks toimetulekuks libedates teoludes.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane:

	<ul style="list-style-type: none"> • oskab sooritada äkkpidurduse; • mõistab, et väiksema sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt juhi võimalusi sõidukit peatada; • omab realistlikku arusaama isiklikest, sõiduki peatamisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki peatamisega ning oskab oma käitumises nendega arvestada; • omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning ohutu piki- ja külgsõiduga.
Iseseisva töö sisu	Õpilane peab eelnevalt iseseisvalt tutvuma teema "Peatamisteenkonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine" õppematerjalidega, mis ta on saanud teooriaõppe käigus.
Õpetamise meetodid ja õpiväljundite saavutamise kontrollimine ja hindamine	Esmaõppe algastme libedasõidu harjutused sooritatakse Õnneleid Liikluskooli koostööpartneri juures, kes haldab muuks liikluseks suletud libedasõidu õppeväljakut, mille vastavuse kohta kehtestatud nõuetele on Maanteeamet väljastanud hinnangu. Koolitus toimub koostööpartneri õppekava alusel vastavalt koostöölepingule.

PS	<i>PS Pimedal sõiduki juhtimine</i>
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava sõiduõppe pimedal sõiduki juhtimise koolitusse.
Koolituse maht	Vähemalt 1 kohustuslik sõidutund.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe 2. mooduli õppeained. Läbitud on pimedal sõiduki juhtimise praktikum.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt üks sõidutund.
Aine lühikirjeldus	Harjutatakse teooriaõppes (praktikumis) "Pimedal sõiduki juhtimine" õpitut tavaliselt teel – tulede õiget kasutamist möödasõidul ja vastastikusel kohtumisel ning peatumisel, oludele vastava sõidukiiruse valikut, tähelepanu suunamist jms. Sõiduõpe on võimalik läbida ka nõuetele vastaval simulaatoril Õnneleid Liikluskool OÜ koostööpartneri juures.
Aine üldesmärgid	Lüüa eeldused pimedal sõiduki juhtimiseks vajalike oskuste kujunemiseks ja pimedal sõiduki juhtimisega seotud ohtude mõistmiseks. Lüüa eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, pimedal sõiduki juhtimisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Lüüa eeldused motivatsiooni suurendamiseks juhtida sõidukit pimedal sõidukiirusele vastava sõidukiiruse ja ohutu piki- ja külgsõiduga ning kasutada õigesti tuleid.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab tulede õiget kasutamist parandada juhi nähtavust ja oma sõiduki teistele paremini märgatavaks teha; • mõistab oludele vastava sõidukiiruse valiku vajadust; • teab pimedal sõiduki juhtimisega seotud ohte; • oskab oma käitumisega vähendada pimedal sõiduki juhtimisega seotud riske;

	<ul style="list-style-type: none"> tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega pimedal ajal ning oskab oma käitumises nendega arvestada.
Iseseisva töö sisu	Õpilane peab eelnevalt iseseisvalt tutvuma pimedal ajal sõitmist kirjeldavate õppematerjalidega Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonnas.
Õpetamise meetodid ja õpiväljundite saavutamise kontrollimine ja hindamine	<p>Sissejuhatuses õpetaja tutvustab õpiväljundeid ja selgitab aine sisu. Õppimine toimub läbi õpilast aktiveeriva vestluse, kus sõiduõpetaja roll on selgitada pimedal ajal sõidu aluseid ja esitada suunavaid küsimusi. Õppesõidu käigus sõiduõpetaja motiveerib õpilast kasutama ohutuid sõiduvõtteid läbi isikliku eeskuju.</p> <p>Õpiväljundite saavutamise kontrollimine toimub sõiduõpetaja poolt õpilasele antud sõiduülesannete tulemuste põhjal. Sõiduülesanne sisaldab antud teemas õpitu rakendamist. Sõiduharjutuse lõpus annab sõiduõpetaja õpilasele tagasisidet õpiväljundite saavutamise kohta. Hindamine käib põhimõttel sooritas (+), ei sooritanud (0).</p>

3. LÕPPASTME KOOLITUSE AINEKAARDID

3.1. Teooriaõpe

LT 1	Keskkonda säästev, ohutu ja teisi liiklejaid arvestav mõtteviis. Käitumine libedates teeoludes.
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava lõppastme koolituse teooriaõppesse.
Lõppastme koolituse teooriaõppe maht	Vähemalt 4 kohustuslikku tundi.
Aine maht	Vähemalt 3 tundi.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud algastme koolituse õppeained ja algastme pimedaja koolitus ning väljastatud esmane juhiluba.
Aine lühikirjeldus	Aine raames arutletakse kuidas liiklusõnnetuse peamistest põhjustest tingitud õnnetusi ära hoida. Liiklusõnnetuste peamisteks põhjusteks, mis on otseseks ohuks liiklusohutusele, on lubatud sõidukiiruse ületamine, joobes juhtimine, riskeeriv sõidustiil, turvavarustuse mittekasutamine ja agressiivsus liikluses. Lisaks avaldavad mõju juhile ja on liiklusõnnetuste põhjusteks juhi isiksuseomadused, elustiil, motivatsioon ja seadusekuulekus. Samuti on olulisteks teguriteks eakohane riskikäitumine ja vähene juhtimiskogemus (alla 24 a juhid).
Aine üldeesmärgid	Luu õpikeskkond, kus kujuneb või süveneb arusaam säästliku, ohutu ja teiste liiklejatega arvestava sõiduviisi eelistest. Luuakse eeldused enda isikuga seotud liikluskäitumist mõjutavatest riskidest teadlikuks saamisele ja oskuste kujunemisele nendega oma käitumises arvestada.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab ohte suurendavaid tegureid liikluses; • mõistab säästliku, ohutu ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi eeliseid; • teab, millest sõltub tee ja ratta vaheline haardumine; • tajub ja teab enda isikuga seotud liikluskäitumist mõjutavaid nõrku külgi, ning oskab oma käitumises nendega arvestada; • on rohkem motiveeritud sõitma säästlikult, ohutult ja teiste liiklejatega arvestavalt.
Õppimise korralduslikud alused, tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Teema käsitlemist alustatakse eesmärkide püstitamisega ja õpiväljundite tutvustamisega, seejärel järgneb loeng (PowerPoint), mida toetavad erinevad videofilmid, arutelud ja rühmatööd. Tunni lõpus tagasiside ja analüüs.
Selleks, et saavutada õpiväljundid, peab õpilane teadma, mõistma oskama:	Teab: <ul style="list-style-type: none"> • ja mõistab, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis; • keskkonnaga seonduvaid nõudeid sõiduki kasutamisel; • kuidas sõidukit keskkonda säästvalt kasutada; • keskkonnasäästliku juhtimise seost ohutusega;

	<ul style="list-style-type: none"> • ja mõistab säästliku, ohutu ja teisi liiklejaid arvestava juhtimisviisi eeliseid; • kuidas valida asukohta teel riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil; • millised võimalused on keskkonna säästmiseks; • millised on peamised kuluartiklid auto kasutamisel; <p>Oskab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • säästlikult sõita tagades seejuures ohutu sõiduviisi; • sõituseid planeerida keskkonda säästmise eesmärgil; • leida auto kasutusjuhendist teavet keskkonna säästmise kohta; • käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt; • vältida asjatut kütuse ja muude ressursside kulutamist.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Hindamine toimub Õnneleid Liikluskooli eksamineerimise ja hindamise juhendi alusel.
Iseseisva töö sisu	Võrrelda vähemalt kolme erineva sõiduki kasutusjuhendit ja leida nendest sarnased juhised keskkonnasäästliku sõiduki kasutamise kohta. Tutvuda Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonnas teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonna teemakohased materjalid. Vähemalt kolme erineva sõiduki kasutusjuhend.

3.2. Sõiduõpe

LS 1	Keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine.
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava lõppastme koolituse sõiduõppesse.
Lõppastme koolituse sõiduõppe maht	Vähemalt 2 sõidutundi.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 1 sõidutund.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud lõppastme koolituse teooriaõppe õppeaine „Säästliku ja keskkonnasõbraliku ning teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine. Käitumine libedates teeoludes“ teema „Säästliku ja keskkonnasõbraliku ning teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine“ või teema „Käitumine libedates teeoludes“.
Aine lühikirjeldus	Õpilane ja õpetaja otsivad koostöös võimalusi süvendada keskkonda säästvat, riske vältivat ja teisi liiklejaid arvestavat sõiduviisi. Aine koosneb sõidu hindamise, tagasiside ning keskkonda säästva, riskevältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamise etapist. Sõiduõppes mõeldakse keskmist kütuse kulu, sõiduks kulunud aega ja keskmist kiirust. Kui õpilasel on võimalus ja soov, siis sõidutund viiakse läbi õpilase sõidukiga ja oma vastutusel. Kui õpilase sõidukil ei ole seadmeid, mille abil mõõta keskmist kütuse

	kulu, sõiduks kulunud aega ja keskmist kiirust, viiakse sõidutund läbi autokooli õppesõidukiga.
Aine üldesmärgid	Lua eeldused keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvenemiseks ja realistlikku arusaamise kujunemiseks isiklikest, sõiduki juhtimisega seotud käitumisharjumustest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • omab realistlikku arusaama isiklikest, sõiduki juhtimisega seotud käitumisharjumustest; • on rohkem motiveeritud sõitma keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.
Iseseisva töö sisu	Õpilane tutvub oma sõiduki kasutusjuhendiga ja selgitab välja valmistaja tehase poolt antud andmed kütuse kulu kohta.

LS 2	Libedasõidu riskivältimise harjutuste sooritamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava lõppastme koolituse sõiduõppesse.
Lõppastme koolituse sõiduõppe maht	Vähemalt 3 sõidutundi. Vajadusel määratakse sõidutundide kogumaht sõiduõppe individuaalses õppekavas.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 1 sõidutund.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud lõppastme koolituse teooriaõpe „Säästliku ja keskkonnasõbraliku ning teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine. Käitumine libedates teoludes“ ja libedasõidu riskivältimise praktikum.
Aine lühikirjeldus	Sõidutunnid viiakse läbi libedasõidu õppeväljakul vahetult peale lõppastme koolituse teooriaõppe „Libedasõidu riskivältimise praktikum“ läbimist. Sõidutunnis analüüsitakse peatamistekonna sõltuvust sõidukiirusest, juhi oskustest, sõiduki iseärasustest, pidurdamise viisist, teekatte iseärasustest jms. Ühtlasi asjaolusid, mida tuleb arvestada oludele vastava sõidukiiruse valikul ning kui suurt piki- ja külgvahet tuleb hoida. Sõidutunnis harjutatakse äkkpidurdamist, kurvis sõitmist ja seal pidurdamist ning takistusest ümberpõikamist pidurdamisega ja pidurdamiseta.
Aine üldesmärgid	Lua eeldused oma võimete/oskuste ja toimetuleku võimaluste hindamiseks äkkolukorras käitumiseks ning mõistmaks, et juhi võimalused äkkolukorras midagi ette võtta ohutuse taastamiseks on piiratud. Lisaks lua eeldused motivatsiooni suurenemiseks juhtida sõidukit keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • omab realistlikku arusaama isiklikest, äkkolukorras toimetulekuks vajalikest oskustest ja võimalustest; • oskab äkkpidurdamist; • teab ja oskab, kuidas kasutada takistusest ümberpõikamiseks vajalikke tehnikaid;

	<ul style="list-style-type: none"> • oskab valida vastavalt tee olukorrale ja -trajektoorile erinevaid pidurdamistehnikaid ja mõistab sõiduki juhitud pidurdusprotsessi vältel; • mõistab, et juhi võimalused äkkolukorras midagi ette võtta ohutuse taastamiseks on piiratud; • on rohkem motiveeritud sõitma keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.
Iseseisva töö sisu	Õpilane peab eelnevalt iseseisvalt tutvuma teemakohaste õppematerjalidega Õnneleid Liikluskooli E-õppekeskkonnas.
Õpetamise meetodid ja õpiväljundite saavutamise kontrollimine ja hindamine	Lõppastme libedasõidu riskivältimise praktikum ja harjutused viiakse läbi Õnneleid Liikluskooli koostööpartneri juures, kes haldab muuks liikluseks suletud libedasõidu õppeväljakut, mille vastavuse kohta kehtestatud nõuetele on Maanteeamet väljastanud hinnangu. Koolitus toimub koostööpartneri õppekava alusel vastavalt koostöölepingule.

4. KOOLITAJA EKSAINEERIMIS- JA HINDAMISJUHEND

Järgnevas juhendis on kirjeldatud õpiväljundite saavutamiseks püstitatud kontrolli meetodeid ja hindamiskriteeriumeid. Õpilase poolt omandatud teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse mitteeristavat hindamist: sooritas (+), ei sooritanud (0).

4.1. Teooria kursuse hindamine

Kui õpilase hindamisel kasutatakse hindamismeetodina õpilase suulist küsitlemist, siis õpetajal on õigus otsustada, kas õpilase vastused olid piisavad või on vaja esitada täiendavaid küsimusi. Õpilasel on õigus saada vahetult tagasisidet.

Aine käigus võib nõuda õpilaselt teemakohase testi sooritamist. Küsimuste arvu määrab õpetaja töö käigus. Õigete vastuste minimaalne osakaal peab olema vähemalt 90%.

Iseseisvate tööde hindamisel kasutatakse mitteeristavat hindamist (esitatud - esitamata), õpilane saab õpetajalt tagasisidet.

1. ja 2. mooduli lõpus peab õpilane sooritama vahetesti, mis sisaldab küsimusi antud mooduli käigus läbitud ainete kohta. Testis on kuni 40 küsimust. Õigete vastuste minimaalne osakaal peab olema vähemalt 90%.

Pärast kõikide moodulite läbimist tuleb õpilasel sooritada liiklusteooria kooli eksam, mis sisaldab 60 küsimust kogu teooriakursuse vältel läbitud ainete kohta. Õigete vastuste minimaalne osakaal peab olema vähemalt 90%.

Teooriakursuse eduka lõpetamise eelduseks on kõigi testide sooritamine, iseseisvate tööde õigeaegne esitamine ja mooduli vahetestide ning liiklusteooria kooli eksami edukas sooritamine. Testide järelsooritamine toimub õppetöö välisel ajal õpetajaga kokkuleppel.

4.2. Sõidutundide hindamine

Sõidutundides õpiväljundite saavutamise kontrollimine toimub sõiduõpetaja poolt teema käsitlemisel õpilasele antud sõiduülesande tulemuste põhjal. Sõiduülesanne sisaldab antud teemas õpitu rakendamist. Sõiduharjutuse lõpus annab sõiduõpetaja õpilasele tagasisidet õpiväljundite saavutamise kohta. Hindamine käib põhimõttel sooritas (+), ei sooritanud (0).

Kohustuslikke platsisõidutundide käigus annab õpetaja hinnangu, kas õpilane on valmis siirduma sõiduõppele vähese liiklusega teedele. Hindamine käib põhimõttel sooritas (+), ei sooritanud (0).

3. mooduli järgselt toimub vajadusel kontrollsõit. Kontrollsõidu määramise põhjused võivad olla järgnevad:

- õpilase enda soov kogeda eksamile sarnast olustikku;
- õpilasel on õpiväljundid saavutamata;
- õpilasel on tekkinud pikk ajaline paus õpingutes;
- teisest autokoolist üle tulnud õpilase oskuste hindamise vajadus.

Kontrollsõidu hindamisel võetakse arvesse järgnevat:

- Iga juhtimisolukorra kohta antav hinnang peab näitama õpilase oskust käsitseda ja juhtida sõidukit liikluses täiesti ohutult. Õpetaja peab ennast tundma täiesti turvaliselt kogu kontrollsõidu ajal. Kontrollsõidu hindamisel annab õpetaja hinnangu kogu kontrollsõidule tervikuna, pöörates erilist tähelepanu sellele, kas õpilane oskab käsitleda ja juhtida sõidukit ohutult ja teisi liiklejaid arvestavalt. Siia kuulub kohanduv, kindel ja ohutu juhtimisstiil, tee- ja ilmastikuolude arvestamine, muu liikluse arvestamine, teiste (eriti ohualtimate) liiklejatega arvestamine ning ettenägelikkus.
- Selliste vigade või ohtlike käitumisviiside puhul, mis ohustavad õppesõidukit, selles olijaid või teisi liiklejaid, katkestatakse kontrollsõit enneaegselt, sõltumata sellest, kas õpetaja pidi sekkuma auto juhtimisse või mitte. Kontrollsõit loetakse mittesooritatuks. Erandjuhtudel on õpetajal õigus otsustada, kas viia kontrollsõit lõpule või mitte. Kui õpetaja on otsustanud kontrollsõidu katkestada, jätkub edasine tund tavapärase sõidutunnina, mille käigus pööratakse tähelepanu õpilase vajakajäämistele.

Kontrollsõidu võib õpilane sooritada enda sõiduõpetajaga või autokooli siseselt mõne teise sõiduõpetajaga.